

Ändringar av ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas riksdagsstyrelsens framställning 2005/06:RS4 Ändringar av ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter jämte en följdmotion och 18 motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2005. Bland annat föreslås att en särskild skattefri ersättning, benämnd stockholmstraktamente, betalas ut vid förrättningar med övernattning i Stockholm med 100 kr per dag utan reduktion för halv dag, fria måltider eller då förrättningen överstiger tre månader. Riksdagsstyrelsen skall vidare fullt ut svara för kostnaderna för övernattningsbostäder som ingår i det egna bostadsbeståndet eller motsvarande boende som förvaltningen ordnar. För de traktamentsberättigade ledamöter som har egna bostäder i Stockholm skall logiersättning betalas med ett maximibelopp som anpassas till den aktuella hyresnivån och inledningsvis höjas till 7 000 kr. Varje ledamot skall under en valperiod få disponera 25 000 kr för resor inom EU m.fl. länder på eget initiativ. Inkomstgarantin föreslås i huvudsak oförändrad, men reglerna skärps i vissa avseenden. Bland annat införs en jämningsregel. Kostnadsersättningen avskaffas. Ledamot skall kunna begära arvodesavdrag vid kortare ledigheter. Ersättare skall kunna få kompensation för förlorade semesterdagar. Även andra ändringar föreslås. Lagändringarna föreslås träda i kraft i och med den nya valperioden utom reglerna om inkomstgaranti som föreslås träda i kraft den 1 juli 2006. Dock skall nya regler om inkomstgaranti beräknat bara på grundarvodet efter fem års garantitid endast gälla de ledamöter som lämnar riksdagen efter nästa valperiod eller senare och alltså inte de ledamöter som avgår i och med valet 2006.

Utskottet tillstyrker framställningen med vissa justeringar föranledda bl.a. av vad Lagrådet anfört.

I betänkandet lägger utskottet också fram ett initiativ till ändringar i lagen (1991:359) om arvoden till statsråd m.m. som innebär att rätten till traktamentsersättning, förrättningstillägg och lönetillägg slopas. Vidare föreslås att ersättningen för logikostnader kopplas till de nivåer som följer av reglerna för riksdagsledamöter. Lagrådet har lämnat förslaget utan erinran.

Samtliga motioner avstyrks. Fem reservationer har avgetts.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	6
Ärendet och dess beredning	6
Framställningens huvudsakliga innehåll	6
Utskottets överväganden	9
Logikostnader	9
Inkomstgarantin	10
Kostnadsersättning	13
Arvodesavdrag	14
Särskilda uppdragsarvoden	16
Ledamotsstöd	18
Lagförslagen i övrigt	21
Ersättning och förmåner till statsråd	22
Nytt system för att bestämma riksdagsarvodet	23
Förtroendekommission	25
Reservationer	26
1. Ett reformerat inkomstgarantisystem, punkt 3 (mp)	26
2. Arvodesavdrag, punkt 5 (s)	26
3. Särskilda uppdragsarvoden, punkt 6 (v, mp)	27
4. Nytt system för att bestämma riksdagsarvodet, punkt 11 (v, mp)	28
5. Förtroendekommission, punkt 12 (mp)	29
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	30
Framställningen	30
Följdmotion	30
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2005	30
<i>Bilaga 2</i>	
Utskottets lagförslag	33
<i>Bilaga 3</i>	
Lagrådets yttrande	64
<i>Bilaga 4</i>	
Promemoria	71
Förslag till lag om ändring i lagen (1991:359) om arvoden till statsråden m.m.	75

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Logikostnader

Riksdagen antar i bilaga 2 som förslag 1 intagna förslag till lag om ändring i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter såvitt avser 5 kap. 4 §. Därmed bifaller riksdagen framställning 2005/06:RS4 i denna del och avslår motion 2005/06:K441.

2. Förslaget om ändringar av inkomstgarantin

Riksdagen antar i bilaga 2 som förslag 1 intagna förslag till ändring i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter, såvitt avser 13 kap. Därmed bifaller riksdagen delvis framställning 2005/06:RS4 i denna del.

3. Ett reformerat inkomstgarantisystem

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:K29, 2005/06:K275 och 2005/06:K288 yrkande 4.

Reservation 1 (mp)

4. Kostnadsersättning

Riksdagen antar i bilaga 2 som förslag 1 intagna förslag till lag om ändring i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter såvitt avser 6 kap. Därmed bifaller riksdagen framställning 2005/06:RS4 i denna del och avslår motionerna 2005/06:K344 och 2005/06:K456 yrkande 3.

5. Arvodesavdrag

Riksdagen antar i bilaga 2 som förslag 1 intagna förslag till ändring i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter, såvitt avser 3 kap. 5 §. Därmed bifaller riksdagen framställning 2005/06:RS4 i denna del och avslår motion 2005/06:K204.

Reservation 2 (s)

6. Särskilda uppdragsarvoden

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:K218, 2005/06:K274 och 2005/06:K456 yrkande 4.

Reservation 3 (v, mp)

7. Ledamotsstöd

Riksdagen antar i bilaga 2 som förslag 1 intagna förslag till lag om ändring i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter, såvitt avser 4 kap. 3 a §, samt som förslag 6 intagna förslag till lag om ändring i lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen. Därmed bifaller

riksdagen framställning 2005/06:RS4 i denna del och avslår motionerna 2005/06:K276, 2005/06:K295 yrkandena 1 och 2 samt 2005/06:K321.

8. Riksdagsordningen

Riksdagen i den ordning som anges i 8 kap. 16 § andra meningen regeringsformen antar i bilaga 2 som förslag 2 intagna förslag till lag om ändring i riksdagsordningen. Därmed bifaller riksdagen framställning 2005/06:RS4 i denna del.

9. Lagförslagen i övrigt

Riksdagen antar utskottets i bilaga 2 som förslag 1 intagna förslag till lag om ändring i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter, i den mån lagen inte omfattas av förslagspunkter ovan, som förslag 3 intagna förslag till lag om ändring i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter, som förslag 4 intagna förslag till lag om ändring i lagen (1993:1426) med instruktion för Riksdagens arvodesnämnd, som förslag 5 intagna förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483) samt som förslag 7 intagna förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229). Därmed bifaller riksdagen delvis framställning 2005/06:RS4 i denna del.

10. Ersättning och förmåner till statsråd

Riksdagen antar utskottets i bilaga 2 som förslag 8 intagna förslag till lag om ändring i lagen (1991:359) om arvoden till statsråden m.m.

11. Nytt system för att bestämma riksdagsarvodet

Riksdagen avslår motionerna 2005/06:K288 yrkandena 2 och 3 samt 2005/06:K456 yrkandena 1 och 2.

Reservation 4 (v, mp)

12. Förtroendekommission

Riksdagen avslår motion 2005/06:K288 yrkande 1.

Reservation 5 (mp)

Stockholm den 1 juni 2006

På konstitutionsutskottets vägnar

Göran Magnusson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Göran Magnusson (s), Barbro Hietala Nordlund (s), Tobias Krantz (fp), Pär Axel Sahlberg (s), Inger Jarl Beck (s), Ingvar Svensson (kd), Mats Einarsson (v), Anders Bengtsson (s), Henrik S Järrel (m), Helene Petersson (s), Kerstin Lundgren (c), Billy Gustafsson (s), Nils Fredrik Aurelius (m), Karin Åström (s), Gustav Fridolin (mp), Carl-Erik Skårman (m) och Liselott Hagberg (fp).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

En av riksdagsstyrelsen tillsatt kommitté, Översynskommittén, lämnade i januari 2005 ett slutbetänkande kallat Ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter (2004/05:URF2). Förslaget blev föremål för remissbehandling.

En särskild utredare presenterade på uppdrag av riksdagsstyrelsen i juni 2005 ett förslag i betänkandet Traktamente, Bilersättning, EU-resor (2005/06:URF3). Också detta förslag remissbehandlades. Båda betänkan- dena ligger till grund för den nu aktuella framställningen. Ett förslag av Översynskommittén om egenpensioner, dvs. ålderspension, sjukpension och efterlevandepension samt förslag som rör Sveriges ledamöter i Europa- parlamentet kommer dock att beredas ytterligare.

Framställningen har föranlett en motion. I detta betänkande behandlas även 18 motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2005, *bilaga 1*.

Lagrådet

Utskottet har inhämtat Lagrådets yttrande över riksdagsstyrelsens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter, lag om ändring i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter, lag om ändring i lagen (1993:1426) med instruktion för Riksdagens arvodsnämnd, lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483) samt lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229). Lagrådet har föreslagit vissa ändringar av teknisk karaktär.

Lagrådet har också granskat ett av utskottet på eget initiativ upprättat förslag till lag om ändring i lagen (1991:359) om arvoden till statsråden m.m., och har lämnat förslaget utan erinran.

Båda lagrådsyttrandena finns i *bilaga 3*.

Framställningens huvudsakliga innehåll

Riksdagsstyrelsen föreslår att en särskild ersättning – stockholmstraktamente – ersätter det nuvarande dagtraktamentet. Den skall betalas ut vid förrättningar i Stockholm som är förenade med övernattning. Stockholmstraktamentet skall utgöra 100 kr för varje hel eller halv dag under förrättningen. Beloppet skall vara skattefritt och skall inte reduceras med kostnadsfria måltider. Vid inkomsttaxeringen skall avdrag kunna medges bara i de fall då ersättning faktiskt betalats ut och då inte med mer än 100 kr. Riksdagsstyrelsen föreslår vidare att riksdagsförvaltningen skall svara för hela boendekostnaden för övernattningsbostäder i det egna bostadsbeståndet. Den maximala ersättningen för andra övernattningsbostäder bör

höjas till 7 000 kr per månad och följa den aktuella hyresnivån. Riksdagsförvaltningen bör enligt förslaget svara för hela boendekostnaden för övernattningsbostäder i riksdagens bostadsbestånd. Den enskilda ledamoten kommer därmed inte att debiteras hyra. För andra övernattningsbostäder bör betalas en ersättning som är anpassad till den aktuella hyresnivån och inte som idag till utvecklingen av konsumentprisindex. Ersättningen bör inledningsvis höjas till 7000 kr.

Rätten till ersättning för faktisk logikostnad vid förrättning bör anpassad till det förhållandet att riksdagsledamöternas tjänsteställe är bostaden på hemorten. Förrättningstillägget vid endagsförrättning föreslås slopas.

För alla slags tjänsteresor med egen bil föreslås en och samma kilometerersättning med det vid inkomsttaxeringen avdragsgilla beloppet plus 80 öre, vilket enligt dagens regler skulle bli 26 kr per mil.

För att ge riksdagsledamöterna utökade nöjligheter att engagera sig i EU-frågor föreslår riksdagsstyrelsen att varje ledamot under en valperiod får disponera 25 000 kr för att på eget initiativ göra resor inom EU, till ansökarländer och till länder som deltar i EES-samarbetet, i syfte att främja det politiska arbetet, att varje utskott tilldelas ytterligare 100 000 kr per valperiod som resebidrag för att förbättra samarbetet med EU och dess medlemsstater, samt att stödet till utrikesresor på uppdrag av en partigrupp ökas med 10 000 kr per mandat och valperiod i syfte att främja ledamöternas individuella EU-resor.

När det gäller inkomstgarantin föreslås att den skall kunna jämkas helt eller delvis om någon begått brott av allvarigare slag eller när någon förvärvsarbetar utan att uppbära skälig ersättning för detta arbete. Riksdagens arvodesnämnd föreslås få i uppdrag att pröva jämningsfallen. Inkomstgarantin skall enligt förslaget efter fem år beräknas bara på grundarvodet.

Riksdagsstyrelsen föreslår att kostnadsersättningen avskaffas.

Riksdagsstyrelsen föreslår vidare att det skall införas en möjlighet för en ledamot att begära arvodesavdrag vid ledighet som är kortare än en månad under den tid då arbetsplenum pågår. Avdraget bör beräknas både beträffande arvoden enligt ersättningslagen och enligt arvodeslagen. Uppdrag som ersätts enligt arvodeslagen och som inte är direkt kopplade till riksdagsuppdraget berörs dock inte.

Det föreslås också att avdrag på arvodet skall göras dels vid föräldraledighet även om ingen ersättning betalas från Försäkringskassan, dels vid sjukdom och föräldraledighet på de ersättningar som riksdagsförvaltningen betalar för uppdrag enligt arvodeslagen, dvs. för närvarande uppdrag i riksdagsstyrelsen, Nordiska rådets svenska delegation, Riksdagens överklagandenämnd och EU-nämnden.

Riksdagsstyrelsens förslag innebär vidare att en ersättare som tjänstgjort under kortare tid än tolv månader kompenseras för de semesterdagar som går förlorade hos den ordinarie arbetsgivaren till följd av ersättarens tjänst-

göring i riksdagen. Den som tjänstgjort under en längre period skall bara få ersättning för den del av perioden som inte uppgår till hela tolv månadersperioder.

Riksdagsstyrelsen föreslår uttryckliga regler i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter om var och hur man överklagar ersättningsbeslut av riksdagsförvaltningen, Riksdagens arvodesnämnd och Statens pensionsverk. Alla beslut om inkomstgaranti bör överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Lagändringarna beträffande inkomstgarantin föreslås träda i kraft den 1 juli 2006. Dock skall de nya reglerna om beräkningen av inkomstgaranti på endast grundarvodet efter fem års garantitid inte tillämpas på ledamöter som avgår i och med valet 2006 eller tidigare fått beslut om inkomstgaranti. Övriga lagändringar föreslås träda i kraft fr.o.m. den nya valperioden.

Utskottets överväganden

Logikostnader

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker riksdagsstyrelsens framställning såvitt avser logikostnader och avstyrker en motion (v), som anses tillgodosedd.

Framställningen

Riksdagsstyrelsen konstaterar att den nuvarande ersättningen för övernattingsbostad i Stockholm om 4 400 kr per månad ger full kompensation till mindre än hälften av de ledamöter som har sådana kostnader. Riksdagsstyrelsen framhåller att det numera är vanligt att en arbetsgivare/uppdragsgivare svarar för den logikostnad som den anställde/uppdragstagaren har under en tjänsteresa. Riksdagsstyrelsen föreslår i linje med detta att riksdagsförvaltningen fullt ut skall svara för kostnader för sådana övernattingsbostäder som ingår i riksdagens bostadsbestånd. När det gäller ledamöters egna övernattingsbostäder i Stockholm föreslås en övre gräns för logiersättning på 7 000 kr per månad. Höjningar i framtiden föreslås anpassas till faktiska hyreshöjningar.

Motionen

Hyressättningen för ledamöternas övernattingsbostäder tas upp i motion 2005/06:K441 av Tasso Stafilides (v). Han hänvisar till att skillnaden är mer än 2 000 kr per månad för 47 kvadratmeter. Enligt motionen är denna hyressättning djupt orättvist, och riksdagsstyrelsen bör ges i i uppdrag att vidta åtgärder för en rättvisare hyressättning av riksdagens övernattingsbostäder.

Utskottets ställningstagande

Riksdagsstyrelsens förslag innebär bl.a. att riksdagsförvaltningen skall svara för hela boendekostnaden för övernattingsbostäder i det egna bostadsbeståndet och att den enskilda ledamoten därmed inte kommer att debiteras någon hyra. Genom detta förslag får motionsyrkandet anses tillgodosett. Utskottet tillstyrker riksdagsstyrelsens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter, såvitt gäller 5 kap. 4 § och avstyrker motion 2005/06:K344 (v).

Inkomstgarantin

Utskottets förslag i korthet

Utskottet föreslår att riksdagen antar riksdagsstyrelsens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter, såvitt avser 13 kap., med vissa ändringar av redaktionell karaktär. En motion (mp) om ett behovsprövat inkomstgarantisystem och en motion (fp) om en översyn av inkomstgarantin avstyrks.

Jämför reservation 1 (mp).

Framställningen

Enligt riksdagsstyrelsens förslag bör inkomstgarantin i huvudsak vara utformad som i dag. Förslaget innebär dock att det tydliggörs att syftet med garantin är att vara en ekonomisk trygghet under en övergångsperiod. En ledamot saknar den trygghet som i allmänhet gäller på arbetsmarknaden och som garanteras genom skydd mot uppsägning och av arbetslöshetsförsäkringen. Uppdraget som riksdagsledamot är ett uppdrag i medborgarnas tjänst. Den som åtar sig uppdraget lämnar ofta en civil karriär och om uppdraget varar länge är risken stor att riksdagsledamoten tappar sin yrkeskompetens. Riksdagsstyrelsen anser att det är av stor vikt att villkoren för uppdraget är utformade så att det ger alla oavsett bakgrund samma möjligheter att fullgöra en tjänstgöring i riksdagen. Uppdraget är förenat med viss osäkerhet eftersom det är val till riksdagen vart fjärde år. Mot denna bakgrund och med beaktande av vad som allmänt råder på arbetsmarknaden bör omställningen efter en period som ledamot underlättas genom inkomstgaranti under en övergångsperiod. Samtidigt framhåller riksdagsstyrelsen att det är viktigt att vidmakthålla den allmänt gällande principen om försörjning genom eget arbete. Villkoren bör därför vara utformade så att återgången till företagande eller förvärvsarbete underlättas utan att den f.d. ledamoten blir överkompenserad.

Efter valet 2002 beviljades 57 f.d. ledamöter varaktig garanti, men flertalet garantier är vilande på grund av att garantitagarna har för höga inkomster. Vidare fick 36 ledamöter rätt till en ettårig inkomstgaranti, 2 till en tvåårig och 3 till en femårig.

Riksdagsstyrelsen pekar på att det ibland kanske inte är möjligt för en avgående ledamot att förvärvsarbete. Pensioneringen kanske bara ligger några år framåt i tiden eller den f.d. ledamoten har en vacklande hälsa. Också svårigheter att upprätthålla yrkeskompetensen och återgå till tidigare verksamhet efter många års bortovaro kan utgöra ett hinder. Riksdagsstyrelsen anser därför att det även i framtiden skall vara möjligt att ha rätt till varaktig inkomstgaranti om den som fyllt 50 år vid avgången har varit ledamot i sex år.

Riksdagsstyrelsen föreslår en jämningsregel som tar sikte på två situationer. Den ena är när ledamot eller tidigare ledamot dömts för brott av allvarligare slag. Den andra är när en garantitagare arbetar åt annan utan att ta ut skälig ersättning. Riksdagsstyrelsen föreslår att Riksdagens arvodesnämnd skall besluta i frågor om jämkning och att arvodesnämndens beslut skall kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

För att ytterligare markera att inkomstgarantin skall ge trygghet under en övergångsperiod föreslås att en f.d. ledamot tillförsäkras en inkomstgaranti som beräknas på grundarvodet och eventuella tilläggsarvoden och/eller fasta arvoden under en omställningsperiod på fem år för att sedan i de fall det är fråga om s.k. varaktig garanti endast beräknas på grundarvodet. Ersättning för vissa uppdrag, som inte har direkt samband med uppdraget som ledamot, föreslås inte ingå i underlaget för beräkning av inkomstgarantin.

Det nu gällande kravet på en sammanhängande tjänstgöringstid i riksdagen om sex år för att ha rätt till inkomstgaranti föreslås ändrad till sammanlagd tid om sex år i syfte att förbättra förhållandena för ledamöter som gör tillfälligt avbrott i riksdagsuppdraget och för ersättare.

Riksdagsstyrelsens förslag innebär att samordning med andra inkomster även i fortsättningen bör ske som i dag. Det tydliggörs att t.ex. inkomster från anställning eller uppdrag utomlands som beskattas i Sverige men inte är pensionsgrundande här kan inverka på garantins storlek. Förslaget innebär också en anpassning till regelverket för statsråd och chefsanställda.

Riksdagsstyrelsen föreslår vidare en regel som innebär att Statens pensionsverk (SPV) kan samråda med andra pensionsutbetalare så att en eventuell minskning av pensionsersättningar och inkomstgarantier ger rimliga effekter.

Motionerna

Gustav Fridolin begär i följdmotion 2005/06:K29 och i motion 2005/06:K288 yrkande 4 ett reformerat inkomstgarantisystem. Ett lämpligt nytt system vore enligt motionen att en inkomstgaranti med lämpliga avtrappningsregler utbetalades automatiskt under två år efter utträdet ur riksdagen och därefter enbart utifrån en behovsprövning av riksdagsförvaltningen, oavsett hur länge man suttit i riksdagen och oavsett ålder. Regler för vilka som då skulle kunna få fortsatt inkomstgaranti borde utarbetas gemensamt mellan partierna.

En översyn av inkomstgarantin begärs i motion 2005/06:K275 av Allan Widman och Tina Ackeltoft (båda fp). Motionärerna hänvisar till att förutsatt att en avgående ledamot uppnått femtio års ålder och tjänstgjort under en sammanhängande tid av minst sex år finns en möjlighet att välja om man vill förvärvsarbeta eller inte fram till dess allmän pensionsålder uppnås. I egenskap av lagstiftare har riksdagen uppställt det principiella kravet mot medborgarna att den som kan skall förvärvsarbeta. Riksdagen måste tillämpa samma krav mot sina egna ledamöter. Individerna måste beakta att

offentliga förtroendeuppdrag förr eller senare upphör och därför förutsätter alternativa försörjningsmöjligheter. Ett sådant synsätt kan möjligen också stärka representativiteten i våra valda församlingar. Rimligt vore att en översyn utgick från de villkor som på arbetsmarknaden tillämpas beträffande tillsvidareanställda.

Lagrådet

Lagrådet har föreslagit att det i lagen om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter uttryckligen anges – lämpligen i 13 kap. 2 § – att det är riksdagsförvaltningen som beslutar om rätten till inkomstgaranti. Lagrådet föreslår också ett förtydligande av jämningsbestämmelserna i föreslagna 13 kap. 16 § samma lag.

Tidigare behandling

Frågan om inkomstgaranti fick en utförlig behandling i betänkande 2002/03: KU19 (s. 33). Enligt utskottets mening gjorde sig de skäl som låg till grund för införandet av bl.a. inkomstgarantin fortfarande gällande. Mot bakgrund av att uppdraget som riksdagsledamot är behäftat med osäkerhet var det enligt utskottet rimligt att de som tar på sig ett sådant viktigt samhällsuppdrag får en trygghet i händelse av att de av någon anledning lämnar uppdraget. Av bl.a. rekryteringsskäl och med hänsyn till behovet för ett parti att förändra personuppsättningen i riksdagen var det viktigt med ett system som ger ett rimligt mått av trygghet. Utskottet ansåg inte att inkomstgarantin och visstidsförmånerna borde försämrats eller slopas. Hösten 2003 vidhölls ställningstagandena rörande arvoden och inkomstgarantin (bet. 2003/04:KU5). En reservation (mp) och ett särskilt yttrande (v) avgavs. Våren 2005 hänvisade utskottet till det då pågående beredningsarbetet med anledning av Översynskommitténs förslag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vidhåller sitt tidigare ställningstagande när det gäller behovet av en inkomstgaranti. Som riksdagsstyrelsen framhåller bör omställningen efter en period som riksdagsledamot, med beaktande även av vad som allmänt råder på arbetsmarknaden, underlättas genom inkomstgaranti under en övergångsperiod. Riksdagsstyrelsens förslag innebär vissa åtstramningar i förhållande till de nu gällande reglerna och en inledningsbestämmelse som tydliggör att syftet med garantin är att vara en ekonomisk trygghet under en övergångsperiod. Förslaget bygger på den allmänt gällande principen om försörjning genom eget arbete.

Utskottet tillstyrker riksdagsstyrelsens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter, såvitt avser ett nytt 13 kap. med de ändringar av lagteknisk karaktär som föreslagits av Lagrådet.

Riksdagsstyrelsens förslag grundar sig på ett förslag från Översynskommittén. Utskottet anser inte att det finns behov av en ny översyn av systemet med inkomstgaranti och avstyrker därför motion 2005/06:K275 (fp). Utskottet är inte heller berett att förorda en ordning som bl.a. innebär en behovsprövning av riksdagsförvaltningen, oavsett faktorer som ålder och tid som riksdagsledamot. Motionerna 2005/06:K29 och 2005/06:K288 yrkande 4 (båda mp) avstyrks.

Kostnadsersättning

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker riksdagsstyrelsens förslag att kostnadsersättningen skall tas bort och föreslår att riksdagen antar riksdagsstyrelsens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter, såvitt avser 6 kap. Utskottet avstyrker två motioner (kd respektive v) om att kostnadsersättningen skall tas bort.

Framställningen

Riksdagsstyrelsen föreslår att kostnadsersättningen tas bort. Riksdagsförvaltningen skall stå för kostnaderna för tjänstesamtal utan att skyddet för integriteten äventyras. Den praktiska utformningen av detta ankommer enligt riksdagsstyrelsen på riksdagsförvaltningen att lösa. Kompensation bör utgå om ett redan befintligt bredbandsabonnemang används i tjänsten. Det bör ankomma på riksdagsstyrelsen att i föreskrifter reglera den ekonomiska ersättningen för att ledamoten använder eget bredband och reglera övergångslösningar för återvalda ledamöter. Riksdagsstyrelsen hänvisar till Riksdagens arvodesnämnd när det gäller eventuell höjning av arvodet som kompensation för kostnader för porto, prenumerationer, nyhetsbrev, facklitteratur, konferenskostnader och andra kostnader som är förenade med uppdraget och inte bekostas av riksdagsförvaltningen.

Motionerna

Torsten Lindström (kd) begär i motion 2005/06:K344 ett tillkännagivande till riksdagsstyrelsen om att kostnadsersättningen skall tas bort. Ett system där riksdagen direkt står för porto- och telefonkostnader och andra kostnader föranledda av uppdraget vore därför mer rimligt och bör ersätta den nuvarande modellen. Modellen har också övervägts av den utredning som på riksdagens uppdrag sett över de ekonomiska förutsättningarna för ledamöterna. Kalle Larsson m.fl. (v) begär i motion 2005/06:K456 yrkande 3 ett tillkännagivande till riksdagsstyrelsen om att kostnadsersättningen inräknas i riksdagsarvodet.

Utskottets ställningstagande

Riksdagsstyrelsens förslag till ett nytt 6 kap. i lagen (1994:1065) om ersättning till riksdagens ledamöter innebär att kostnadsersättningen tas bort. Motionerna får därför i huvudsak anses tillgodosedda. Utskottet tillstyrker riksdagsstyrelsens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter, såvitt avser 6 kap. med de ändringar av lagteknisk karaktär som föreslagits av Lagrådet. Motionerna 2005/06:K344 (kd) och 2005/06:K456 yrkande 3 (v) avstyrks.

Arvodesavdrag

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker riksdagsstyrelsens förslag om att ledamöterna skall ges en möjlighet att begära avdrag på arvodet vid ledighet som talmannen beviljat även om ledigheten är kortare än en månad och föreslår att riksdagen antar riksdagsstyrelsens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter, såvitt avser 3 kap. 5 §.

En motion (m) om utökade möjligheter till kortare ledigheter avstyrks.

Framställningen

Enligt 1 kap. 6 § riksdagsordningen kan en ledamot efter prövning beviljas ledighet från sitt uppdrag. Om den beviljade ledigheten uppgår till minst en månad skall uppdraget utövas av en ersättare. Talmannen prövar ansökan om ledighet som är kortare än en månad och riksdagen prövar längre ledigheter. Under uppehåll i kammarens arbete som är längre än en månad prövar dock talmannen också ansökan om ledighet som gäller en månad eller längre. I praktiken har utbildats ett s.k. kvittningsförfarande i kammaren som ger utrymme för viss frånvaro från riksdagsarbetet utan att ledighet formellt beviljats av talmannen.

När det gäller längre ledigheter än en månad har sådana beviljats för tjänst som statssekreterare, för vård av barn, för sjukdom och för internationella uppdrag. Om en ledamot har beviljats ledighet under minst en månad i följd lämnas förmånerna under ledighetstiden bara om skälet är offentligt uppdrag, militärtjänstgöring, sjukdom eller annat förhållande som omfattas av bestämmelserna om rätt till ledighet för arbetstagare hos riksdagen. Bestämmelserna innebär att fullt arvode utgår vid ledighet som understiger en månad. Är man beviljad ledighet en månad eller längre får man inte arvode om det inte är fråga om sådana skäl som angetts ovan. I framställningen redovisas bl.a. den nu aktuella motionen 2005/06:K204 av Rolf Gunnarsson (m).

Riksdagsstyrelsen föreslår att en ledamot skall kunna begära avdrag på arvudet vid ledighet som talmannen beviljat under den tid då arbetsplenum pågår även om ledigheten är kortare än en månad. Förslaget innebär inte någon ändring av gällande praxis när det gäller beviljande av ledigheter kortare än en månad. Reglerna skall alltså tillämpas ytterst restriktivt och endast när det finns särskilda skäl.

Riksdagsstyrelsen framhåller att riksdagens ledamöter får sitt mandat av väljarna i samband med val. Det är ledamotens ansvar att leva upp till detta förtroende. I nästa val avgör väljarna om förtroendet skall förnyas. Det innebär enligt riksdagsstyrelsen att varje ledamot i samarbete med sitt parti själv avgör hur han eller hon skall sköta sitt uppdrag under löpande valperiod, vilka prioriteringar som skall göras och på vilket sätt arbetsinsatsen skall genomföras. Det finns inga formella krav på hur stor arbetsinsats en ledamot skall göra.

Motionen

Rolf Gunnarsson (m) begär i motion 2005/06:K204 att riksdagen beslutar om regler som ger möjligheter till att ge riksdagsledamöter kortare tjänstledighet för att möjliggöra att ledamöter skall kunna ”jobba på sina ordinarie jobb”. Han menar att om en riksdagsledamot väljer att tillfälligt återgå till sitt ordinarie arbete, oavsett om det är som lokförare, journalist, advokat eller murare, skall det finnas möjlighet att få tjänstledigt och därmed möjlighet för riksdagen att ta in en ersättare på kortare tid och att avdrag sker på månadsarvudet för den tjänstlediga ledamoten. Ett alternativ är att sådan tjänstledighet automatiskt skall ”kvittas ut” via kvittningssystemet. Men då finns arvudet kvar, vilket enligt motionären knappast kan vara meningen.

Tidigare behandling

Utskottet avstyrkte hösten 2003 en motion om dubbelarbete för riksdagsledamot (bet. 2003/04:KU5 s. 23 f.). Utskottet ansåg att det finns ett värde i att riksdagsledamöter kan vara aktiva i samhället vid sidan av det politiska arbetet. För många ledamöter kunde det dessutom vara ett grundläggande intresse att genom att fullgöra visst arbete inom ramen för sin yrkesverksamhet vidmakthålla den kompetens och den verksamhet som behövs för att kunna återgå i full verksamhet i yrket efter riksdagsuppdraget. Det måste enligt utskottet i första hand vara en uppgift för den enskilde ledamoten att själv avgöra om hans eller hennes arbetssituation medger ett utrymme att fullgöra andra uppgifter – även lönearbete – än de som hänger samman med riksdagsuppdraget. Ytterst var det självfallet väljarna som i val avgör saken. Det kunde inte heller bortses från att en reglering i syfte att förhindra visst arbete utanför riksdagen skulle kunna utesluta vissa grupper från möjligheten att åta sig ett uppdrag som riksdagsledamot. Utskottet avstyrkte motionen.

Utskottet vidhöll våren 2005 sin bedömning från hösten 2003 när det gäller utrymmet att fullgöra uppgifter utöver uppdraget som riksdagsledamot (bet. 2004/05:KU29). Det borde enligt utskottets mening också fortsättningsvis ankomma på den enskilde ledamoten att avgöra vilket utrymme som finns för sådana uppdrag. Utskottet var inte berett att förorda en utvidgning av utrymmet för kortare ledigheter i enlighet med vad som förordades i en motion liknande den nu aktuella motion 2005/06:K204 av samme motionär, utan avstyrkte motionen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet som vill understryka att riksdagsstyrelsens förslag inte innebär någon ändring av den ytterst restriktiva praxis som gäller för ledigheter kortare än en månad tillstyrker riksdagsstyrelsens förslag till ändring i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter, såvitt avser 3 kap. 5 §. Motion 2005/06:K204 (m) om utökade möjligheter till kortare ledighet avstyrks.

Särskilda uppdragsarvoden

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker med hänvisning till tidigare ställningstagande tre motioner (m respektive v) om att vissa uppdragsarvoden skall avskaffas.

Jämför reservation 3 (v, mp).

Motionerna

I motion 2005/06:K218 begär Rolf Gunnarsson (m) att förtroendeuppdraget att vara ledamot i riksdagsstyrelsen inte skall ge ett extra arvode utöver det arvode som utgår till alla riksdagsledamöter.

Tomas Högström (m) begär i motion 2005/06:K274 att de särskilda ersättningar som utgår till ordförande och vice ordförande i riksdagens utskott samt de särskilda ersättningar som utgår för uppdrag som ledamot och ersättare i riksdagsstyrelsen och dess organ avskaffas.

Kalle Larsson m.fl. (v) begär i motion 2005/06:K456 yrkande 4 att extra ersättningar för uppdrag direkt knutna till riksdagsarbetet avskaffas. Motionärerna menar att det rimliga vore att man inom partierna i stället fördelade arbete så att de ledamöter som innehar dessa viktiga uppdrag i motsvarande mån avlastas när det gäller andra delar av riksdagsuppdraget.

Gällande regler

Enligt 1 § lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ betalas månadsarvode för ledamot m.m. av bl.a. riksdagsstyrelsen med 15 % av arvodet som riksdagsledamot. Styrelseuppdrag i andra av riksdagens organ ersätts med lägre procentsatser medan ordförandeskap ersätts med högre procentsatser. Tilläggsarvode betalas enligt 3 kap. 2 § lagen om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter för månad till vice talman med 30 %, till ordförande i utskott med 20 % och till vice ordförande i utskott med 15 % av ledamotsarvodet.

Tidigare behandling

Våren 2000 avstyrkte utskottet ett motionsyrkande i syfte att inskränka möjligheterna till uppdragsarvode (bet. 1999/2000:KU22). Utskottet framhöll att de uppdrag som ersätts enligt arvodeslagen är sådana som tillkommer utöver det ordinarie riksdagsuppdraget. Dessa uppdrag medförde enligt utskottet ofta ett betydande merarbete i fråga om ansvar, inläsningsarbete och tidsåtgång. Det var därför enligt utskottet motiverat att det betalades särskild ersättning för dessa uppdrag utöver det ordinarie ledamotsarvodet.

Utskottet behandlade hösten 2001 ett yrkande från samme motionär om att förtroendeuppdraget att sitta i riksdagsstyrelsen inte skall ge extra arvode (bet. 2001/02:KU12 s. 9 f.). Utskottet ansåg fortfarande att det, mot bakgrund av det merarbete som uppdragen innebär, var motiverat med de särskilda arvoden som anges i arvodeslagen. Motionsyrkandet avstyrktes.

Våren och hösten 2003 avstyrkte utskottet åter yrkanden med samma innebörd (bet. 2002/03:KU19 respektive bet. 2003/04:KU5).

Utskottets ställningstagande

Utskottet vidhåller sitt tidigare ställningstagande och avstyrker motionerna 2005/06:K218 (m), 2005/06:K274 (m) och 2005/06:K456 yrkande 4 (v).

Ledamotsstöd

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker riksdagsstyrelsens förslag om stöd för EU-resor och föreslår att riksdagen antar riksdagsstyrelsens förslag till lag om ändring i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter, såvitt avser 4 kap. 3 a § samt förslag till lag om ändring i lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen.

Utskottet avstyrker med hänvisning till en aviserad utvärdering tre motioner (m respektive fp) om ett individualiserat stöd till ledamöterna.

Framställningen

Riksdagsstyrelsen föreslår att resurserna till EU-resor ökas för att ge riksdagsledamöterna utökade möjligheter att engagera sig i EU-frågor. Förslaget innebär att varje ledamot under valperioden får disponera 25 000 kr för att på eget initiativ göra resor inom EU, till ansökarländer och till länder som deltar i EES-samarbetet i syfte att främja det politiska arbetet. Vidare föreslås att varje utskott tilldelas ytterligare 100 000 kr per valperiod som resebidrag för att förbättra samarbetet med EU och dess medlemsstater. Slutligen föreslås att stödet till utrikesresor på uppdrag av en partigrupp bör ökas med 10 000 kr per mandat och valperiod i syfte att främja ledamöternas individuella EU-resor.

Om ett parti inte återkommer till riksdagen efter ett val skall de sistnämnda medel som inte förbrukats betalas tillbaka till riksdagsförvaltningen. Stödet till enskilda EU-resor som inte använts får om partiet återkommer till riksdagen efter ett val disponeras av partigrupperna.

Motionerna

Utformningen av stödet till riksdagsledamöterna tas upp i motion 2005/06:K276 av Nina Lundström m.fl. (fp). Motionärerna hänvisar till att i Finland har systemet utformats utifrån att den handläggare/assistent som ledamoten behöver rekryteras av ledamoten själv. Anställningsförhållandena är omgärdade av ett regelverk med både provanställningar samt övriga anställningsförhållanden. Två ledamöter kan välja att dela på en assistent.

På detta sätt uppnås en hög grad av individualisering av stödet utifrån de behov som finns samt i relation till vilka frågor som den enskilda ledamoten har huvudsakligt engagemang i eller ansvar för. Viktiga kvaliteter kan även bestå av språkkunskaper för att underlätta ledamotens uppdrag. Även det nationella arbetet kan gynnas av olika typer av kompetens.

Delar av arvodet kan ges som ersättning till riksdagsgruppens arbete och kansliverksamhet. Personvalen har lett till att kraven har ökat på att ledamoten utöver arbetet i riksdagen även är synlig i samhällsdebatten. Ledamöter i det svenska parlamentet bör kunna påverka hur det enskilda stödet utformas samt även ta mer personligt ansvar för att detta sker utan att riksdagsgruppernas grundläggande viktiga roll påverkas.

Anne-Marie Pålsson m.fl. (m) begär i motion 2005/06:K295 att det ledamotsnära stödet utökas (yrkande 1) och att en utredning tillsätts med syfte att utforma regler för hur det ledamotsnära stödet kan omvandlas till en ledamotspeng, som skall betalas direkt till den enskilde riksdagsledamoten och inte som nu till partierna (yrkande 2).

Även Thomas Högström och Göran Lindblad (m) tar i motion 2005/06:K321 upp denna fråga. Stödet till ledamöterna bör enligt motionärerna utformas så att ledamoten, inte partigruppen, disponerar hur stödet utformas och används. En möjlig utformning är att ledamoten hos riksdagen "ropar av" resurser motsvarande en politisk sekreterare eller andra stödformer som ledamoten finner lämpliga. Det kan vara fråga om t.ex. utrednings- och kampanjstöd.

Bakgrund

Till partigrupperna i riksdagen lämnas enligt 1 § lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen basstöd, stöd till kostnader för politiska sekreterare åt riksdagens ledamöter samt stöd till kostnader för riksdagsledamöters utrikes resor.

Enligt 10 § är stödet till kostnader för politiska sekreterare åt riksdagens ledamöter avsett att bekosta handläggarghjälp åt riksdagens ledamöter. Stödet beräknas efter normen att det skall motsvara kostnaden för 335 politiska sekreterare under perioden den 1 juli 2005–30 juni 2006 samt 349 politiska sekreterare från den 1 juli 2006.

Vid bestämmande av stödets storlek skall beloppet 46 000 kr per politisk sekreterare och månad ligga till grund för beräkningen.

Riksdagen beslutade 1999 att reformera det offentliga stödet till ledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen. Syftet var att förbättra ledamöternas arbetssituation genom utökad handläggarghjälp, s.k. politiska sekreterare. Stödet utbetalades de första åren efter normen en politisk sekreterare per två ledamöter. En utvärdering av reformen gjordes under hösten 2002. Den visade att reformen slagit väl ut. En majoritet av ledamöterna ansåg att de politiska sekreterarna har stor betydelse för deras uppdrag som ledamot och att deras politiska arbete har underlättats. Flertalet ledamöter ansåg också att stödet borde utökas. Det var en allmän uppfattning att det har stor betydelse för en fungerande demokrati att riksdagen och dess ledamöter har kvalificerade resurser som stöd i arbetet. Behovet av detta hade ökat i takt med att riksdagsarbetet blivit mer komplext och ställde större krav på ledamöterna. EU-frågorna hade vuxit på senare år, både till betydelse och omfattning. Riksdagen fokuserade mera på utvärder-

ing av politikens resultat. Medieuppmärksamheten hade ökat. Den direkta kommunikationen med allmänheten, företagare och organisationer hade ökat kraftigt i och med att Internet numera är så allmänt tillgängligt. E-postkommunikationen tog dock mycket tid i anspråk för ledamöterna. Sammantaget ledde dessa förändringar till ett större behov av kvalificerat stöd för uppdraget som riksdagsledamot. Riksdagsstyrelsen ansåg att utbyggnaden av reformen med politiska sekreterare skulle fortsätta. Genomförandet borde vara avslutat den 31 december 2006. En andra utvärdering borde ske efter genomförandet av den etapp två. Reformen innebar också ökade kostnader för riksdagsförvaltningen i form av ökade lokalkostnader, IT-stöd samt förbrukningsmaterial etc.

Riksdagen beslutade om lagändringar i enlighet med riksdagsstyrelsens förslag (prop. 2003/04:100, bet. 2003/04:FiU21). Lagändringarna trädde i kraft den 1 september 2004.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker riksdagsstyrelsens förslag till lag om ändring i lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen samt lag om ändring i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter, såvitt avser 4 kap. 3 a §.

Riksdagsstyrelsen har ansett att en andra utvärdering av reformen år 1999 av det offentliga stödet till ledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen skall genomföras efter etapp två av utbyggnaden av stödet. Enligt utskottets mening bör denna utvärdering avvaktas. Motionerna 2005/06:K276 (fp), 2005/06:K295 (m) och 2005/06:K321 (m) avstyrks.

Lagförslagen i övrigt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet föreslår att riksdagen antar utskottets förslag till

1. lag om ändring i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter, i den mån det inte omfattas av förslagspunkterna ovan,
2. lag om ändring i riksdagsordningen,
3. lag om ändring i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter,
4. lag om ändring i lagen (1993:1426) med instruktion för Riksdagens arvodesnämnd,
5. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),
7. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).

Därmed tillstyrks i allt väsentligt riksdagsstyrelsens lagförslag, dock med vissa justeringar med anledning bl.a. av vad Lagrådet yttrat.

Framställningen

Riksdagsstyrelsens förslag till ändringar i lagen om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter i övrigt innebär i huvudsak att det införs en kompensation till ersättare för förlorad semester, att avdrag skall göras på arvodet vid föräldraledighet även om ingen ersättning betalas från Försäkringskassan, att avdrag skall göras på de flesta särskilda uppdragsarvodena vid sjukdom och vid föräldraledighet, att en och samma kilometerersättning för resor med egen bil införs med ett belopp som motsvarar det vid inkomsttaxeringen avdragsgilla beloppet plus 80 öre, att det införs en Stockholmsersättning om 100 kr per dag som ersätter det nuvarande dagtraktamentet och inte skall reduceras för kostnadsfria måltider och att förrättningstillägg vid endagsförrättning slopas.

Riksdagsstyrelsen föreslår uttryckliga regler i lagen om ekonomiska villkor om var och hur man överklagar ersättningsbeslut av riksdagsförvaltningen, Riksdagens arvodesnämnd och Statens pensionsverk. Alla beslut om inkomstgaranti föreslås kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. En ändring i riksdagsordningen föreslås i detta syfte.

I lagen (1993:1426) med instruktion för Riksdagens arvodesnämnd föreslås en jämningsregel och en bestämmelse om nytt beslut i fråga om inkomstgaranti.

Vidare föreslås att det införs nya bestämmelser i skattebetalningslagen (1997:483) och inkomstskattelagen (1999:1229) som bl.a. innebär att stockholmstraktamentet skall vara skattefritt och att det uttryckligen slås fast att riksdagsledamöternas bostad på hemorten skall anses som tjänsteställe.

Lagrådet

Lagrådet har föreslagit vissa ändringar av lagteknisk karaktär i ingressen till förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter och när det gäller bestämmelserna om lagens ikraftträdande.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening bör lagförslagen i den mån de inte omfattas av vad utskottet ovan anfört antas av riksdagen med de ändringar Lagrådet föreslagit och med vissa andra mindre ändringar av lagteknisk karaktär. Dessutom föreslår utskottet i fråga om 5 kap. 3 § lagen om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter att orden ”en trehundra tiondel av prisbasbeloppet enligt lagen om allmän försäkring (1962:381) ” ersätts med orden ”hälften av maximibeloppet enligt 12 kap. 11 § inkomstskattelagen (1999:1229)”. Skälet till detta är att stockholmstraktamentet vid varje givet tillfälle bör motsvara det avdragsgilla beloppet.

Utskottet föreslår med delvis bifall till riksdagsstyrelsens framställning att riksdagen antar lagförslagen 1–5 och 7 i bilaga 2 i de delar som inte omfattas av vad utskottet anfört i tidigare avsnitt.

Ersättning och förmåner till statsråd

Utskottets förslag i korthet

Utskottet föreslår på eget initiativ vissa lagändringar i syfte att effektivisera också ersättningssystemet för statsråd.

Till ärendet har förts en promemoria upprättad den 5 april 2006 inom Regeringskansliets förvaltningsavdelning och Finansdepartementet, *bilaga 4*. I promemorian hänvisas till riksdagsstyrelsens nu aktuella framställning och till att syftet med förslaget är att effektivisera och förenkla ersättningssystemen och att skapa ett system som är bättre anpassat till ledamöternas nuvarande förhållanden. I promemorian redovisas förslag som av liknande skäl bör övervägas vad gäller villkoren för regeringens ledamöter. Åtgärderna tar sin utgångspunkt i de förslag som lämnats i promemorian Ersättning och förmåner till statsråd m.m. (Ds 2004:27).

Det föreligger enligt promemorian särskilda förutsättningar för uppdrag som statsråd respektive riksdagsledamot. Det saknas anledning att ha olika ersättningsnivåer för logiersättning för nämnda kategorier. Bestämmelserna om logiersättning i 6 § lagen (1991:359) om arvoden till statsråden m.m. bör kopplas till de nivåer som följer av de nu föreslagna reglerna i 5 kap. 4 § lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter.

Vidare bör enligt promemorian statsrådets rätt till traktamenten, förrättningsstillägg och lönetillägg enligt lagen om arvoden till statsråden m.m. slopas. Administrationen kring dessa ersättningar är betydande och det finns flera olika regelsystem för var och en av de olika ersättningarna. I de allra flesta fall reduceras ersättningen genom t.ex. kostförmåner och det är förhållandevis små belopp som betalas ut.

Rätten till bilersättning och biltillägg bör dock enligt promemorian finnas kvar. Regeringskansliet skall alljämt ersätta rena utlägg.

I samband med att utskottets initiativrätt utvidgades förutsatte konstitutionsutskottet (bet. KU1970:27 s. 7) att de nya befogenheterna skulle begagnas med varsamhet. Ärenden borde framledes liksom dittills normalt väckas genom proposition eller motion, och politisk enighet borde eftersträvas i de fall där initiativ kommer i fråga. Utskottet anser att det är så angeläget att de redovisade förändringarna nu genomförs att det finns skäl att i detta syfte på eget initiativ lägga fram ett förslag till ändringar av 2 och 5–8 §§ i lagen om arvoden till statsråd m.m. Utskottet föreslår att riksdagen antar i bilaga 2 framlagt förslag (8) till lag om ändring i lagen (1991:359) om arvoden till statsråden m.m.

Övriga ändringar som behandlas i promemorian tillhör skatteutskottets beredningsområde.

Nytt system för att bestämma riksdagsarvodet

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker med hänvisning till tidigare ställningstagande två motioner (v respektive mp) om ett nytt system för att bestämma riksdagsarvodet.

Jämför reservation 4 (v, mp).

Motionerna

I motion 2005/06:K456 av Kalle Larsson m.fl. (v) begärs ändring av det gällande systemet för fastställande av riksdagsarvodet till förmån för ett system där nivån på arvodet fastställs genom knytning till prisbeloppet (yrkande 1). Ett sätt att begränsa riksdagsarvodets utveckling till ännu högre höjder är enligt motionen att göra som i många kommuner och lands-ting, dvs. knyta arvodet till en fastställd procentsats av prisbasbeloppet. Det skulle ha den uppenbara fördelen att arvodet inte skulle vara föremål för ständig diskussion och nya årliga beslut.

Nivån på arvodet handlar enligt motionärerna bl.a. om trovärdighet. Riksdagsledamöterna skall vara representativa för sitt parti och dess ståndpunkter och inte minst vara representativa för folket. Jämfört med de flesta inom väljarkåren har riksdagsledamöterna höga månatliga ersättningar. Den som går från ett låglöneyrke in i riksdagen kan få stora problem att

anpassa sig tillbaka till den vanliga tillvaron när riksdagsperioden är över. Arvodet bör (yrkande 2) knytas till 100 % av ett prisbasbelopp (39 400 kr för år 2005).

Ett annat system begärs i motion 205/06:K288 av Gustav Fridolin m.fl. (mp). I denna motion begärs ändring lagen (1993:1426) med instruktion för Riksdagens arvodesnämnd och lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter på ett sådant sätt att riksdagen fattar beslut om riksdagsledamöternas arvoden efter förslag från arvodesnämnden (yrkande 2). Vidare begärs, vid bifall till yrkande 2, att riksdagen beslutar att ledamöternas arvoden skall sänkas med 10 000 kr per månad (yrkande 3).

Det vore enligt motionen bättre om ledamöterna själva öppet och formellt tog ansvar för arvodesnivåerna. Vid arvodeshöjningar får ledamöterna ta – och bemöta – den kritik en sådan höjning kan tänkas medföra. Riksdagens arvodesnämnd kan behållas men ha som uppgift att förbereda och ge förslag i arvoderingsfrågor. Arvodesnämndens motiverade förslag lämnas sedan till riksdagen, som har att besluta i frågan. Arvodesnivåerna kan beräknas utifrån en rad faktorer. Man kan tänka sig att arvodet skall beräknas utifrån en uppskattning av väljarkårens genomsnittsinkomst.

Ledamöternas arvoden bör dock omgående sänkas. En rimlig sänkning vore 10 000 kr som en fingervisning åt vilket håll man anser att arvoden i dagsläget bör justeras.

Tidigare behandling

Med anledning av motioner med delvis samma innebörd som de nu aktuella redovisade utskottet våren 2003 i betänkande 2002/03:KU19 (s. 31 f.) utförligt utvecklingen av riksdagsarvodet. Utskottet framhöll att frågan om hur arvodet till riksdagsledamöterna skall bestämmas och om arvodets storlek hade varit föremål för ingående bedömningar, och olika system för bestämningen av arvodet hade prövats. Enligt utskottets mening hade den nuvarande ordningen med en självständig nämnd som fastställer arvodet fungerat väl och borde kunna ses som den långsiktiga lösning som arvodesfrågan behöver. Enligt utskottets mening saknades det anledning att anta att ett nytt system som bygger på vissa principer för bestämmandet av arvodet skulle ha bättre förutsättningar att vara en långsiktig lösning än den nuvarande arvodesnämnden. Motionsyrkandena avstyrktes.

Påföljande riksmöte avstyrktes motionsyrkanden (v respektive mp) med samma innebörd som de nu aktuella (bet. 2004/05:KU29). Två reservationer (v respektive mp) avgavs.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vidhåller sitt tidigare ställningstagande och avstyrker motionerna 2005/06:K456 yrkandena 1 och 2 (v) och 2005/06:K288 yrkandena 2 och 3 (mp).

Förtroendekommission

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker med hänvisning till tidigare ställningstagande ett motionsyrkande (mp) om inrättandet av en förtroendekommission.

Jämför reservation 5 (mp).

Motionen

Gustav Fridolin m.fl. (mp) begär i motion 2005/06:K288 ett tillkännagivande till regeringen om en förtroendekommission (yrkande 1). Problemet med den växande klyftan mellan väljare och valda, och det ökade politikerföraktet, förtjänar enligt motionen att tas på allvar. En förtroendekommission för politiken skulle överväga nödvändiga reformer för att minska politikerföraktet, åtgärder för att minska klyftan mellan väljare och valda, ökade möjligheter för allmänheten att delta i det politiska samtalet och analysera orsakerna till politikerföraktet.

Tidigare behandling

Ett motionsyrkande (mp) om en förtroendekommission med samma innebörd som det nu aktuella behandlades våren 2005 i ett betänkande om författningsfrågor (bet. 2004/05:KU23). Motionsyrkandet avstyrktes med hänvisning till att arbetet i Grundlagsutredningen i väsentliga delar hade en sådan inriktning som efterfrågades. En reservation (mp) förelåg.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vidhåller sitt tidigare ställningstagande och avstyrker motion 2004/05:K288 yrkande 1.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Ett reformerat inkomstgarantisystem, punkt 3 (mp)

av Gustav Fridolin (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i reservationen om inkomstgarantisystemet. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:K29 och 2005/06:K288 yrkande 4 och avslår motion 2005/06:K275.

Ställningstagande

I den offentliga diskussionen om inkomstgarantierna har kritiken fokuserats kring det faktum att vissa riksdagsledamöter kunnat uppbära inkomstgaranti fram till pensionen och på det sättet vara försörjda av det allmänna under hela resten av livet efter utgået från riksdagen. Ett lämpligt nytt system vore att en inkomstgaranti med lämpliga avtrappningsregler utbetalades automatiskt under två år efter utträdet ur riksdagen och därefter enbart utifrån en behovsprövning av riksdagsförvaltningen. Detta system borde gälla oavsett hur länge man har suttit i riksdagen och vilken ålder man har. Detta för att inte systemet skall uppmuntra att man sitter i riksdagen länge eller att man har en viss ålder när man innehar sitt riksdagsuppdrag. Regler för vilka som då skulle kunna få fortsatt inkomstgaranti borde utarbetas gemensamt mellan partierna.

2. Arvodesavdrag, punkt 5 (s)

av Göran Magnusson (s), Barbro Hietala Nordlund (s), Pär Axel Sahlberg (s), Inger Jarl Beck (s), Anders Bengtsson (s), Helene Petersson (s), Billy Gustafsson (s) och Karin Åström (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår i bilaga 2 som förslag 1 intagna förslag till lag om ändring i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter, såvitt avser 3 kap. 5 §. Därmed avslår riksdagen framställning 2005/06:RS4 i denna del och motion 2005/06:K204.

Ställningstagande

Riksdagsuppdraget är ett mycket viktigt samhällsuppdrag och ledamöternas situation skiljer sig på flera sätt från andra uppdrag i samhället. Det är därför svårt att jämföra en ledamots arbetsuppgifter och arbetsförhållanden med någon annan yrkesgrupps. Det finns all anledning att hålla en tydlig rågång mellan de skillnader som finns mellan en anställning och ett förtroendeuppdrag. Dessa skillnader bör inte tonas ned för att mer likställa ledamotskapet med en anställning. Att som folkvald vara med och stifta lagar och bestämma statens budget har stor och djupgående räckvidd in i människors vardag. Det är ett uppdrag som måste tas på största allvar och med en strikt seriositet.

Riksdagsledamöternas villkor för att fullgöra sitt uppdrag betraktas i många fall som normgivande även för andra typer av förtroendeuppdrag, inte minst på landstingsnivå och kommunal nivå. En riksdagsledamot är vald av folket i allmänna val för en bestämd valperiod. Därefter ska den förda politiken utvärderas och underställas väljarna på nytt. Då kommer förtroendet att antingen förnyas eller upphöra. När väl förtroendet getts kan det inte ensidigt brytas annat än av mycket speciella skäl, t.ex. sjukdom. Att utsträcka möjligheterna till tjänstledighet från ledamotskapet som nu föreslås är att tära på förtroendet och urvattna uppdraget. Riksdagsstyrelsens förslag till ny 3 kap. 5 § lagen (1995:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter samt motion 2005/06:K204 (m) avstyrks därför.

3. Särskilda uppdragsarvoden, punkt 6 (v, mp)

av Mats Einarsson (v) och Gustav Fridolin (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som anförs i reservationen om särskilda uppdragsarvoden. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:K218, 2005/06:K274 och 2005/06:K456 yrkande 4.

Ställningstagande

Det finns ett antal uppdrag direkt knutna till riksdagsarbetet för vilka det utbetalas extra ersättningar. Det handlar exempelvis om att vice talmän har ett tilläggsarvode på 30 % av ledamotsarvodet och att utskottsordförande

och vice utskottsordförande har ett motsvarande tillägg på 20 respektive 15 %. Det rimliga vore att man inom partierna fördelade arbetet så att de ledamöter som innehar dessa viktiga uppdrag i motsvarande mån avlastas när det gäller andra delar av riksdagsuppdraget. Därför bör dessa extra ersättningar för uppdrag direkt knutna till riksdagsarbetet avskaffas. Detta bör riksdagen som sin mening ge riksdagsstyrelsen till känna.

4. Nytt system för att bestämma riksdagsarvodet, punkt 11 (v, mp)

av Mats Einarsson (v) och Gustav Fridolin (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om systemet för bestämmande av riksdagsarvodet. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2005/06:K288 yrkande 2 och 2005/06:K456 yrkandena 1 och 2 samt bifaller delvis motion 2005/06:K288 yrkande 3.

Ställningstagande

Ett sätt att begränsa riksdagsarvodets utveckling till ännu högre höjder är att göra som i många kommuner och landsting, dvs. knyta arvodet till en fastställd procentsats av prisbasbeloppet. Det skulle ha den uppenbara fördelen att arvodet inte skulle vara föremål för ständig diskussion och nya årliga beslut. Riksdagen bör därför ompröva nuvarande system vad gäller fastställandet av riksdagsarvodets storlek, och i stället överväga ett system där arvodet anges som en procentsats i förhållande till prisbasbeloppet och sedan följer prisbasbeloppets utveckling.

Det finns argument för att arvodet skall vara förhållandevis högt. Det minskar risken för att ett stort flertal möjliga ledamöter från olika partier avstår att kandidera på grund av att det skulle innebära en inkomstminskning. Såsom lagstiftare i Sveriges högsta beslutande politiska organ skall ledamöterna vara "omutbara", dvs. inte kunna påverkas ekonomiskt för att fatta beslut i en viss riktning. Det är den egna övertygelsen och partiets politik som skall avgöra den enskilda ledamöten olik ställningstaganden. I internationell jämförelse är de svenska riksdagsledamöterna inte heller speciellt högt arvoderade.

Men det handlar också om trovärdighet. Riksdagsledamöterna skall vara representativa för sitt parti och dess ståndpunkter och inte minst representativa för folket. Jämfört med de flesta inom väljarkåren har riksdagsledamöterna höga månatliga ersättningar, vilket riskerar att skapa en förtroendeklyfta mellan de folkvalda ledamöterna och de folk de representerar. Den som går från ett låglöneyrke in i riksdagen kan få stora problem att anpassa sig tillbaka till den vanliga tillvaron när riksdagsperioden är

över. Risken är att förtroendeuppdraget förväxlas med ett vanligt lönearbete, i stället för det förtroendeuppdrag det är. Nivån på arvudet bör knytas till 100 % av ett prisbasbelopp (39 400 kr för år 2005).

Detta bör riksdagen som sin mening ge riksdagsstyrelsen till känna.

5. Förtroendekommission, punkt 12 (mp)

av Gustav Fridolin (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om förtroendekommission. Därmed bifaller riksdagen motion 2005/06:K288 yrkande 1.

Ställningstagande

Problemet med den växande klyftan mellan väljare och valda, och det ökade politikerföraktet, förtjänar att tas på allvar. I grunden äventyrar känslor som dessa det demokratiska samhällets fundament – förtroendet för de beslut som de valda representanterna fattar. En liknande problematik rörande minskat förtroende bland allmänheten för det svenska näringslivet föranledde att en förtroendekommission tillsattes under ledning av Erik Åsbrink. En förtroendekommission för politiken skulle kunna titta på nödvändiga reformer för att minska politikerföraktet, åtgärder för att minska klyftan mellan väljare och valda, ökade möjligheter för allmänheten att delta i det politiska samtalet och analysera orsakerna till politikerföraktet. Det är av särskild vikt att vi som är politiskt förtroendevalda visar samma handlingskraft när det handlar om att hantera minskat förtroende för vårt värv som vi visat när det handlar om näringslivet. Därför bör en förtroendekommission för politiken omedelbart tillsättas.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Framställningen

Framställning 2005/06:RS4 Ändringar av ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter:

Riksdagen antaf förslaget till

1. lag om ändring i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter,
2. lag om ändring i riksdagsordningen,
3. lag om ändring i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter,
4. lag om ändring i lagen (1993:1426) med instruktion för Riksdagens arvodesnämnd,
5. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),
6. lag om ändring i lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen,
7. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).

Följdmotion

2005/06:K29 av Gustav Fridolin (mp):

Riksdagen beslutar om ett reformerat inkomstgarantisystem för riksdagens ledamöter i enlighet med vad som anförs i motionen.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2005

2005/06:K204 av Rolf Gunnarsson (m):

Riksdagen beslutar om regler som ger möjligheter till att ge riksdagsledamöter kortare tjänstledighet för att möjliggöra att ledamöter skall kunna "jobba på sina ordinarie jobb".

2005/06:K218 av Rolf Gunnarsson (m):

Riksdagen beslutar att förtroendeuppdraget att vara ledamot i riksdagsstyrelsen inte skall ge ett extra arvode utöver det arvode som utgår till alla riksdagsledamöter.

2005/06:K274 av Tomas Högström (m):

Riksdagen beslutar att avskaffa de särskilda ersättningar som utgår till ordförande och vice ordförande i riksdagens utskott samt att avskaffa de särskilda ersättningar som utgår för uppdrag som ledamot och ersättare i riksdagsstyrelsen och dess organ.

2005/06:K275 av Allan Widman och Tina Acketoft (båda fp):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad i motionen anförs om riksdagsledamöters inkomstgaranti.

2005/06:K276 av Nina Lundström m.fl. (fp):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad i motionen anförs om personval och utformningen av ledamöternas stöd.

2005/06:K288 av Gustav Fridolin m.fl. (mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om behovet av en förtroendekommission för politiken.
2. Riksdagen beslutar ändra lagen (1993:1426) med instruktion för Riksdagens arvodesnämnd och lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter på ett sådant sätt att riksdagen fattar beslut om riksdagsledamöternas arvoden efter förslag från arvodesnämnden.
3. Riksdagen beslutar, vid bifall till yrkande 2, att ledamöternas arvoden skall sänkas med 10 000 kr per månad.
4. Riksdagen beslutar om ett reformerat inkomstgarantisystem för riksdagens ledamöter i enlighet med vad som i motionen anförs.

2005/06:K295 av Anne-Marie Pålsson m.fl. (m):

1. Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad i motionen anförs om att det ledamotsnära stödet bör utökas.
2. Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad i motionen anförs om att en utredning bör tillsättas med syfte att utforma regler för hur det ledamotsnära stödet kan omvandlas till en ledamotspeng, som skall betalas direkt till den enskilde riksdagsledamoten och inte som nu till partierna.

2005/06:K321 av Tomas Högström och Göran Lindblad (båda m):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad i motionen anförs om att stödet till ledamöterna skall utformas så att ledamoten, inte partigruppen, disponerar hur stödet utformas och används.

2005/06:K344 av Torsten Lindström (kd):

Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad som i motionen anförs om att ta bort riksdagsledamöternas särskilda kostnadsersättning.

2005/06:K441 av Tasso Stafílidis (v):

Riksdagen beslutar att i enlighet med vad som anförs i motionen uppdra åt riksdagsstyrelsen att vidta åtgärder för rättvisare hyressättning gällande riksdagens övernattningsbostäder.

2005/06:K456 av Kalle Larsson m.fl. (v):

1. Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad i motionen anförs om att ändra det gällande systemet för fastställande av riksdagsarvodet till förmån för ett system där nivån på arvodet fastställs genom att det knyts som en fastställd procentsats i förhållande till prisbasbeloppet.
2. Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad i motionen anförs om att nivån på arvodet bör knytas till 100 % av ett prisbasbelopp.
3. Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad i motionen anförs om att kostnadsersättningen bör räknas in i riksdagsarvodet.
4. Riksdagen tillkännager för riksdagsstyrelsen som sin mening vad i motionen anförs om att avskaffa extra ersättningar för uppdrag direkt knutna till riksdagsarbetet.

BILAGA 2

Utskottets lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter

dels att 2 kap. 2 §, 5, 6 och 13 kap. samt 14 kap. 3 §¹ skall upphöra att gälla,

dels att 3 kap. 3 och 4 §§, 4 kap. 2 och 3 §§ samt 14 kap. 4 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas tre nya paragrafer, 1 kap. 2 a §, 3 kap. 5 § och 4 kap. 3 a §, samt fyra nya kapitel, 5, 6, 13 och 16 kap., av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.*2 a §*

Riksdagsförvaltningen får kompensera en ersättare för förlorad semester för den del av tjänstgöringen i riksdagen som understiger tolv månader.

3 kap.*3 §*

Ledamotsarvode och tilläggsarvode anses som inkomst av anställning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring och lagen (1991:1047) om sjuklön. Ledamot anses därvid som arbetstagare.

Ledamotsarvode och tilläggsarvode anses som inkomst av anställning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, *lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension* och lagen (1991:1047) om sjuklön. Ledamot anses därvid som arbetstagare.

4 §²

Om en ledamot är ledig från sitt uppdrag på grund av sjukdom, görs avdrag för samma tid från arvodet och tilläggsarvodet i enlighet med bestämmelser om sjukavdrag som gäller för arbetstagare hos riksdagen.

Om en ledamot är ledig från sitt uppdrag på grund av sjukdom, *skall* avdrag göras för samma tid från arvodet och tilläggsarvodet *och andra fasta arvoden enligt 1 § 2, 4, 5 och 8 lagen (1989:185) om arvoden*

¹ Senaste lydelse av 14 kap. 3 § 1997:1067

² Senaste lydelse 1998:1717.

gen. Avdraget skall dock beräknas på grundval av arvodet och tilläggsarvodet delat med antalet kalenderdagar i månaden.

Om en ledamot får föräldrapening eller tillfällig föräldrapening och för samma tid får arvode och tilläggsarvode skall arvodet och tilläggsarvodet minskas i enlighet med de bestämmelser som gäller för arbetstagare hos riksdagen.

m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ i enlighet med de bestämmelser om sjukavdrag som gäller för arbetstagare hos riksdagen. Avdraget skall dock beräknas på grundval av arvodet eller arvodena delat med antalet kalenderdagar i månaden.

Om en ledamot är föräldraledig och för samma tid får arvode och tilläggsarvode och andra fasta arvoden enligt 1 § 2, 4, 5 och 8 lagen (1989:185) om arvodet *m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ*, skall arvodet eller arvodena minskas i enlighet med de bestämmelser som gäller för arbetstagare hos riksdagen.

5 §

Om en ledamot av särskilda skäl beviljats ledigt kortare tid än en månad under tid då arbetsplenum pågår, skall när ledamoten begär det avdrag göras för samma tid från arvodet och tilläggsarvodet och andra fasta arvoden enligt 1 § 2, 4, 5 och 8 lagen (1989:185) om arvodet m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ. Avdraget skall beräknas på arvodet eller arvodena delat med antalet kalenderdagar i månaden.

4 kap.

2 §³

En ledamot har rätt till ersättning för kostnader för tjänsteresor med belopp motsvarande den faktiska kostnaden. Kostnader för tjänsteresa med egen bil ersätts med de belopp som gäller för tjänstemän inom riksdagsförvaltningen.

En ledamot har rätt till ersättning för kostnader för tjänsteresor med belopp motsvarande den faktiska kostnaden. Kostnader för tjänsteresa med egen bil, *förmånsbil eller motorcykel* ersätts med de belopp som riksdagsförvaltningen *bestämmer*.

³ Senaste lydelse 2001:543.

3 §⁴

Ledamoten beslutar själv om inrikes tjänsteresor och om lämpligt färdmedel med hänsyn tagen till kostnads- och tidsaspekter.

Riksdagsförvaltningen meddelar närmare föreskrifter om användning av färdmedel och resetjänster för vilka särskilt avtal träffats mellan riksdagsförvaltningen och en leverantör.

(nuv. 3 § tredje och fjärde styckena)

Riksdagsstyrelsen eller den som riksdagsstyrelsen bestämmer fattar beslut om en riksdagsledamots utrikes tjänsteresa.

3 a §

Riksdagsstyrelsen eller den som riksdagsstyrelsen bestämmer fattar beslut om en riksdagsledamots utrikes tjänsteresa.

Riksdagsstyrelsen fastställer ett belopp per valperiod för en riksdagsledamots enskilda tjänsteresa för att delta i samarbetet inom Europeiska unionen. Medel som inte använts till sådan resa får överföras till ledamotens partigrupp om partiet återkommer till riksdagen efter ett val och disponeras enligt 14 § lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen.

Regler för beslut om utrikes tjänsteresa för utskott eller företrädare för utskott finns i riksdagsordningen samt för utrikes tjänsteresa på uppdrag av partigrupp i riksdagen i lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen.

Regler för beslut om utrikes tjänsteresa för utskott eller företrädare för utskott finns i riksdagsordningen samt för utrikes tjänsteresa på uppdrag av partigrupp i riksdagen i lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen.

5 kap.**Traktamente**

(nuv. 1 §⁵ första stycket

En ledamot har rätt till traktamente enligt *andra-sjätte styckena* om förutsättningarna för avdrag för öka-

5 kap.**Traktamente m.m.
Rätt till traktamente**

1 §

En ledamot har rätt till traktamente enligt 2–6 §§ om förutsättningarna för avdrag för ökade levnadskost-

⁴ Senaste lydelse:2001:543.

⁵ Senaste lydelse av tidigare 5 kap. 1 § 2001:543.

de levnadskostnader är uppfyllda enligt 12 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229).

nader är uppfyllda enligt 12 kap. 6 och 6 a §§ inkomstskattelagen (1999:1229).

Dagtraktamente vid flerdygnsförrättning

(nuv. 1 § andra och tredje styckena)⁶

Dagtraktamente vid flerdygnsförrättning i Sverige betalas för varje hel dag som tagits i anspråk för förrättningen med ett belopp som motsvarar en etthundratjugondel av prisbasbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring avrundat till närmaste tiotal kronor. Har förrättningen påbörjats kl. 12.00 eller senare avresedagen eller avslutats kl. 19.00 eller tidigare hemresedagen betalas halvt dagtraktamente.

Har ledamot som har rätt till dagtraktamente tillhandahållits kostförmån skall traktamentet reduceras med hänsyn härtill, såvida inte förmånen avser kost på allmänna transportmedel vid tjänsteresa och kosten obligatoriskt ingår i priset för transporten.

2 §

Dagtraktamente vid flerdygnsförrättning på annan ort i Sverige än Stockholm betalas för varje hel dag som tagits i anspråk för förrättningen med ett belopp som motsvarar en etthundratjugondel av prisbasbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring avrundat till närmaste tiotal kronor. Har förrättningen påbörjats kl. 12.00 eller senare avresedagen eller avslutats kl. 19.00 eller tidigare hemresedagen betalas halvt dagtraktamente.

Har ledamoten fått en fri måltid under en tjänsteresa skall dagtraktamentet minskas med ett av riksdagsförvaltningen fastställt belopp, om inte måltiden obligatoriskt ingår i priset för transporten på allmänna transportmedel.

Stockholmstraktamente vid flerdygnsförrättning

3 §

Ersättning vid flerdygnsförrättning i Stockholm (stockholmstraktamente) betalas för varje hel och halv dag som tagits i anspråk för förrättningen med ett belopp som motsvarar hälften av maximibeloppet enligt 12 kap. 11 § inkomstskattelagen (1999:1229) avrundat till närmaste tiotal kronor. Stockholmstraktamente utbetalas inte för dag som berättigar till dagtraktamente enligt 2 §, utlandstraktamente enligt 6 § eller förrättnings-tillägg enligt 7 §.

⁶ Senaste lydelse av tidigare 5 kap. 1 § 2001:543.

Stockholmstraktamentet skall inte reduceras om ledamoten fått fria måltider under förrättningen.

Nattractamente

(nuv. 1 § fjärde stycket)⁷

Ersättning för logikostnad i Sverige (nattractamente) betalas med belopp motsvarande visad kostnad upp till ett högsta belopp *per månad* som riksdagsförvaltningen bestämmer. Vid särskild tjänsteförrättning i Sverige mer än *fem mil* från bostaden *och Riksdagshuset* betalas dock ersättning för faktisk logikostnad som föranleds av förrättningen.

Ersättning för *sådan* faktisk logikostnad betalas *också* vid konferens med utskott, delegation, kommitté eller liknande inom riksdagen samt vid konferens med partigrupp i riksdagen *utan hinder av att förrättningen ägt rum inom fem mil från bostaden och Riksdagshuset.*

(nuv. 1 § femte stycket)⁸

Den som inte har haft några utgifter för logi eller inte styrker logikostnader får ersättning för hel natt med hälften av maximibeloppet enligt 12 kap. 11 § inkomstskattelagen (1999:1229). Sådan ersättning betalas inte när resenären tillbringat natten på tåg, fartyg eller flygplan

4 §

Ersättning för logikostnad i Sverige (nattractamente) betalas med belopp motsvarande visad kostnad upp till ett högsta belopp som riksdagsförvaltningen bestämmer. Vid särskild tjänsteförrättning i Sverige mer än *50 km* från bostaden betalas dock ersättning för faktisk logikostnad som föranleds av förrättningen.

Någon ersättning för logi betalas dock inte

1. *om riksdagsförvaltningen tillhandahåller logi utan kostnad för ledamoten, eller*

2. *vid särskild tjänsteförrättning som äger rum inom 50 km från Riksdagshuset om riksdagsförvaltningen tillhandahåller logi utan kostnad för ledamoten eller om ersättning för logi betalas för annan bostad belägen inom denna 50-kilometersgräns.*

Oavsett vad som sägs i första och andra styckena betalas ersättning för faktisk logikostnad vid konferens med utskott, delegation, kommitté eller liknande inom riksdagen samt vid konferens med partigrupp i riksdagen.

5 §

Kan ledamoten inte visa vilka utgifter han eller hon har haft för logi betalas ersättning för hel natt med hälften av maximibeloppet enligt 12 kap. 11 § inkomstskattelagen (1999:1229). Sådan ersättning betalas inte när resenären tillbringat natten på tåg, fartyg eller flygplan

⁷ Senaste lydelse av tidigare 5 kap. 1 § 2001:543..

⁸ Senaste lydelse av tidigare 5 kap. 1 § 2001:543.

och inte heller då *fri* logi tillhandahållits av en myndighet, ett trafikföretag eller motsvarande.

och inte heller då *fritt* logi tillhandahållits av en myndighet, ett trafikföretag eller motsvarande.

Flerdygnsförrättning utomlands

(nuv. 1 § sjätte stycket)⁹

Vid flerdygnsförrättning utomlands betalas ersättning för ökade levnadskostnader enligt de villkor och med de belopp som gäller för tjänstemän inom riksdagsförvaltningen.

6 §

Vid flerdygnsförrättning utomlands betalas ersättning för ökade levnadskostnader enligt de villkor och med de belopp som gäller för tjänstemän inom riksdagsförvaltningen.

Förrättningstillägg

(nuv. 2 §)¹⁰

En ledamot som uppfyller förutsättningarna i 1 § för rätt till traktement, utom såvitt avser kravet på övernattningsort, har rätt till förrättningstillägg vid endagsförrättningar i Sverige mer än fem mil från bostaden, om förrättningen varar mer än fyra timmar. Förrättningstillägg betalas med ett belopp som motsvarar en tvåhundra-sjuttiofemtedel av prisbasbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring avrundat till närmaste tiotal kronor.

Har ledamoten rätt till förrättningstillägg tillhandahållits kostförmån skall förrättningstillägget reduceras med hänsyn härtill, såvida inte förmånen avser kost på allmänna transportmedel vid tjänstresa och kosten obligatoriskt ingår i priset för transporten.

7 §

⁹ Senaste lydelse av tidigare 5 kap. 1 § 2001:543.

¹⁰ Senaste lydelse av tidigare 5 kap. 2 § 2001:543.

Vid endagsförrättning utomlands som varar mer än fyra timmar betalas ersättning för ökade levnadskostnader enligt de villkor och med de belopp som gäller för arbetstagare hos riksdagen.

Ersättning för logikostnad i vissa fall

(nuv. 3 §)¹¹

Om en ersättare, som inte kan beredas bostad i riksdagens hus, har högre logikostnader än det högsta belopp *per månad* som betalas enligt 1 § tredje stycket får riksdagsförvaltningen, om det finns särskilda skäl, betala högre ersättning.

8 §

Om en ledamot eller en ersättare, som inte har kunnat få bostad i riksdagens hus, har högre logikostnader än det högsta belopp som betalas enligt 4 § första stycket får riksdagsförvaltningen, om det finns särskilda skäl, betala högre ersättning.

Ersättning för logikostnad vid ledighet

(nuv. 4 §)¹²

Efter ledighet i mer än nittio dagar i följd betalas inte någon ersättning för logikostnad om det inte finns särskilda skäl.

9 §

Efter ledighet i mer än nittio dagar i följd betalas inte någon ersättning för logikostnad om det inte finns särskilda skäl.

Ersättning för bostad på folkbokföringsorten i vissa fall

(nuv. 5 §)¹³

Om det finns synnerliga skäl får riksdagsförvaltningen, efter ansökan av ledamot, betala ersättning för kostnad som är förenad med den bostad där ledamoten är folkbokförd men där nattractamente inte betalas för denna eller någon annan egen bostad. Ersättningen får inte överstiga det högsta belopp *per månad* som betalas enligt 1 § tredje stycket.

10 §

Om det finns synnerliga skäl får riksdagsförvaltningen, efter ansökan av ledamot, betala ersättning för kostnad som är förenad med den bostad där ledamoten är folkbokförd men där nattractamente inte betalas för denna eller någon annan egen bostad. Ersättningen får inte överstiga det högsta belopp som betalas enligt 4 § första stycket.

¹¹ Senaste lydelse av tidigare 5 kap. 3 § 2000:432.

¹² Senaste lydelse av tidigare 5 kap. 4 § 1996:296.

¹³ Senaste lydelse av tidigare 5 kap. 13 § 2000:432.

**6 kap.
Kostnadsersättning och viss teknisk utrustning**

1 §¹⁴

En ledamot är berättigad till kostnadsersättning. Kostnadsersättningen för månad utgör 9,5 procent av basbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Vice talmännen är berättigade till extra kostnadsersättning för månad med 5 procent av basbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

(nuv. 2 §)¹⁵

Riksdagen tillhandahåller ledamöter sådan teknisk utrustning som är av väsentlig betydelse för utförande av uppdraget som ledamot i riksdagen.

3 §¹⁶

En ledamot som beviljas ledighet under minst en månad i följd för offentligt uppdrag, militärtjänstgöring, sjukdom vård av barn m.fl. har rätt till kostnadsersättning under den första månaden av ledigheten.

Om det finns särskilda skäl skall den tekniska utrustningen återställas när rätten till kostnadsersättning upphör under ledighet.

**6 kap.
Viss teknisk utrustning**

1 §

Riksdagen tillhandahåller ledamöter sådan teknisk utrustning som är av väsentlig betydelse för utförande av uppdraget som ledamot i riksdagen.

2 §

En ledamot som är ledig får behålla den tekniska utrustningen. Om det finns särskilda skäl kan sådan utrustning krävas tillbaka under ledigheten.

3 §

Riksdagsförvaltningen får besluta om ersättning för de kostnader en ledamot har för att han eller hon använder privat teknisk utrustning i riksdagsuppdraget.

¹⁴ Senaste lydelse av tidigare 6 kap. 1 § 1998:1717.

¹⁵ Senaste lydelse av tidigare 6 kap. 2 § 1996:296.

¹⁶ Senaste lydelse av tidigare 6 kap. 3 § 1997:1067.

13 kap. Inkomstgaranti

1 §¹⁷

En ledamot som före 65 års ålder lämnar riksdagen efter minst tre års sammanhängande tid har rätt till inkomstgaranti från och med den tidpunkt arvodet upphör.

Den som är eller har varit både ledamot i riksdagen och företrädare i Europaparlamentet har inte rätt till inkomstgaranti enligt denna lag. Rätten till inkomstgaranti i sådana fall regleras i lagen (1996:304) om arvode m.m. till Sveriges företrädare i Europaparlamentet.

2 §¹⁸

Inkomstgaranti gäller, med de begränsningar som framgår av 3 § första stycket och 3 § andra stycket 1–2, till ingången av den månad då ledamoten fyller 65 år eller, om ledamoten avlider dessförinnan, till och med utgången av den månad då dödsfallet inträffar.

Om ledamoten åter tar plats i riksdagen, upphör garantin så länge uppdraget varar. Om ledamoten tar plats i Europaparlamentet upphör garantin enligt denna lag.

3 §¹⁹

För den som varit ledamot kortare sammanhängande tid än sex hela år gäller inkomstgarantin ett år.

13 kap. Inkomstgaranti och efterlevandeskydd Syfte

1 §

Syftet med inkomstgarantin är att skapa en ekonomisk trygghet för en avgående ledamot i den omställningssituation som uppstår när han eller hon lämnar riksdagen. Garantin är inte avsedd som en varaktig försörjning.

Rätt till inkomstgaranti

2 §

Riksdagsförvaltningen beslutar om rätt till inkomstgaranti. Rätt till inkomstgaranti från och med den tidpunkt arvodet upphör har den som

1. har varit ledamot och som före 65 års ålder lämnar riksdagen efter minst tre hela års sammanhängande tid i riksdagen, eller

2. har varit riksdagsledamot och ledamot i Europaparlamentet och som före 65 års ålder lämnar riksdagen efter sammanlagt minst tre hela års sammanhängande tid i Europaparlamentet och riksdagen.

3 §

Ledighet som beviljats av riksdagen eller av talmannen eller sjukfrånvaro begränsar inte rätten till inkomstgaranti.

¹⁷ Senaste lydelse av tidigare 13 kap. 1 § 1996:305.

¹⁸ Senaste lydelse av tidigare 13 kap. 2 § 1996:305.

¹⁹ Senaste lydelse av tidigare 13 kap. 3 § 1998:1717.

För den ledamot som lämnar riksdagen efter en *sammanhängande* tid av minst sex hela år gäller inkomstgarantin

1. i två år om ledamoten inte uppnått 40 års ålder,
2. i fem år om ledamoten uppnått 40 men inte 50 års ålder,
3. till ingången av den månad då ledamoten fyller 65 år om ledamoten uppnått 50 års ålder.

För de första fem åren skall inkomstgarantin jämföras med inkomst av anställning och för tid därefter skall inkomstgarantin jämföras med pension.

Hur länge inkomstgarantin betalas

4 §

Ledighet som beviljats av riksdagen eller av talmannen eller sjukfrånvaro begränsar inte rätten till inkomstgaranti.

4 §

Inkomstgaranti *betalas ut från och med den dag arvodet upphör och gäller*, med de begränsningar som framgår av 5 § första stycket, 5 § andra stycket 1 och 2 och 16 §, till och med månaden innan den då ledamoten fyller 65 år eller, om ledamoten avlider dessförinnan, till och med den månad då dödsfallet inträffar.

Om ledamoten åter tar plats i riksdagen upphör garantin så länge uppdraget varar. Om ledamoten tar plats i Europaparlamentet upphör garantin enligt denna lag.

5 §²⁰

Om särskilda skäl *föreligger* får riksdagsförvaltningen förlänga den tid under vilken garantin gäller enligt 3 § första stycket och 3 § andra stycket 1–2 med högst ett år *eller medge att även tjänstgöringstid som inte är sammanhängande får tillgodoräknas*. I ett sådant beslut kan garantin bestämmas till ett lägre belopp.

5 §

För den som varit ledamot *i riksdagen* kortare *sammanlagd* tid än sex hela år gäller inkomstgarantin ett år.

²⁰ Senaste lydelse av tidigare 13 kap. 5 § 2000:432.

För den ledamot som lämnar riksdagen efter en *sammanlagd* tid av minst sex hela år i riksdagen gäller inkomstgarantin

1. i *längst* två år om ledamoten inte uppnått 40 års ålder,

2. i *längst* fem år om ledamoten uppnått 40 men inte 50 års ålder,

3. *längst* till ingången av den månad då ledamoten fyller 65 år om *han eller hon* uppnått 50 års ålder.

Detsamma gäller den ledamot som lämnar riksdagen efter en sammanlagd tid av minst sex hela år i riksdagen och Europaparlamentet.

6 §²¹

Riksdagsförvaltningen får bevilja inkomstgaranti till en ledamot som har *frånträtt* sitt uppdrag och får partiell sjukersättning eller partiell aktivitetsersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

7 §²²

Underlaget för beräkning av inkomstgaranti utgörs av följande arvoden som betalas vid avgångstillfället:

1. ledamotsarvodet enligt 3 kap. 1 §,

2. tilläggsarvode enligt 3 kap. 2 §,

3. arvoden för månad till riksdagsledamot enligt 1 § 1–4 och 8 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ.

8 §²³

Inkomstgarantin betalas *för* månad under det första garantiåret med 80 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 *basbelopp* och med 40 procent av den del som överstiger 1,67 men

6 §

För de första fem åren skall inkomstgarantin jämföras med inkomst av anställning, och för tid därefter skall inkomstgarantin jämföras med pension enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension.

7 §

Om *det finns* särskilda skäl får riksdagsförvaltningen förlänga den tid under vilken garantin gäller enligt 5 § första stycket och 5 § andra stycket 1 och 2 med högst ett år. I ett sådant beslut kan garantin bestämmas till ett lägre belopp.

8 §

Riksdagsförvaltningen får bevilja inkomstgaranti till en ledamot som har *lämnat* sitt uppdrag och får partiell sjukersättning eller partiell aktivitetsersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

²¹ Senaste lydelse av tidigare 13 kap. 6 § 2002:202.

²² Senaste lydelse av tidigare 13 kap. 7 § 2001:1000.

²³ Senaste lydelse av tidigare 13 kap. 8 § 2001:1000.

inte 2,5 *basbelopp*. För tid därefter betalas inkomstgaranti med följande andelar av garantiunderlaget i förhållande till ledamotens sammanlagda tid i riksdagen

66,0 procent av den del av garantiunderlagen som inte överstiger 1,67 *basbelopp* och 33 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 *basbelopp* efter minst 12 år,

60,5 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 *basbelopp* och 30,25 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 *basbelopp* efter minst 11 *men ej* 12 år,

55,0 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 *basbelopp* och med 27,5 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 *basbelopp* efter minst 10 *men ej* 11 år,

49,5 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 *basbelopp* och med 24,75 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 *basbelopp* efter minst 9 *men ej* 10 år,

44,0 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 *basbelopp* och med 22 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 *basbelopp* efter minst 8 *men ej* 9 år,

38,5 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 *basbelopp* och med 19,25 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 *basbelopp* efter minst 7 *men ej* 8 år,

33,0 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 *basbelopp* och med 16,5 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 *basbelopp* efter minst 6 *men ej* 7 år.

Underlaget

9 §²⁴

Inkomstgarantin minskas med vad ledamoten får i form av sjukersättning och aktivitetsersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring under den tid inkomstgarantin betalas.

9 §

Underlaget för beräkning av inkomstgaranti *de första fem garantiåren* utgörs av följande arvoden som betalas vid avgångstillfället:

1. ledamotsarvodet enligt 3 kap. 1 §,
2. tilläggsarvode enligt 3 kap. 2 §, *och*
3. arvoden för månad till riksdagsledamot enligt 1 § 2, 4, 5 och 8 lagen (1989:185) om arvoden m.m. för uppdrag inom riksdagen, dess myndigheter och organ.

Från och med det sjätte garantiåret beräknas inkomstgaranti enbart på det ledamotsarvode som betalas vid avgångstillfället.

Inkomstgarantins storlek

10 §²⁵

Inkomstgarantin minskas också, på sätt som framgår av 11 §, med följande inkomster.

1. inkomst som är pensionsgrundande enligt 2 kap. lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension,
2. sådan inkomst av anställning eller uppdrag utomlands som inte beskattas i Sverige,
3. *kompletterande* delpension,
4. pension och livränta i andra fall än som avses i 9 §.

10 §

Inkomstgarantin betalas *per månad* under det första garantiåret med 80 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 *inkomstbasbelopp enligt lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension* och med 40 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 inkomstbasbelopp. För tid därefter betalas inkomstgaranti med följande andelar av garantiunderlaget i förhållande till ledamotens sammanlagda tid i riksdagen och i Europaparlamentet:

- 66,0 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 *inkomstbasbelopp* och 33 pro-

²⁴ Senaste lydelse av tidigare 13 kap. 9 § 2002:202.

²⁵ Senaste lydelse av tidigare 13 kap. 10 § 1998:699.

cent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 *inkomstbasbelopp efter minst 12 år,*

– 60,5 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 *inkomstbasbelopp* och 30,25 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 *inkomstbasbelopp efter minst 11 år,*

– 55,0 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 *inkomstbasbelopp* och med 27,5 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 *inkomstbasbelopp efter minst 10 år,*

– 49,5 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 *inkomstbasbelopp* och med 24,75 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 *inkomstbasbelopp efter minst 9 år,*

– 44,0 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 *inkomstbasbelopp* och med 22 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 *inkomstbasbelopp efter minst 8 år,*

– 38,5 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 *inkomstbasbelopp* och med 19,25 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 *inkomstbasbelopp efter minst 7 år,*

– 33,0 procent av den del av garantiunderlaget som inte överstiger 1,67 *inkomstbasbelopp* och med 16,5 procent av den del som överstiger 1,67 men inte 2,5 *inkomstbasbelopp efter minst 6 år.*

11 §²⁶

Minskningen skall utgöra den procentandel, 80–33, som anges för varje särskilt fall i 8 § av den sammanlagda inkomst enligt 10 § som per år överstiger ett *basbelopp* enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

11 §

För den som varit ledamot i sammanlagt minst sex hela år anknys den fastställda inkomstgarantin till det prisbasbelopp som enligt 1 kap. 6 § lagen (1962:381) om allmän försäkring gäller för avgångsåret och omräknas vid förändring av detta.

²⁶ Senaste lydelse av tidigare 13 kap. 11 § 1996:305.

12 §

Betalas inte inkomstgaranti under helt kalenderår, skall vid minskningen medräknas endast inkomster som hänför sig till tid då *inkomstgarantin betalas*.

Minskningen fördelas på det antal kalendermånader garantin betalas.

13 §

Ett efterlevandeskydd betalas till eget arvsberättigat barn *och adoptivbarn* som inte fyllt 20 år efter den som vid sin död var berättigad till inkomstgaranti enligt 3 § andra stycket 1–2.

14 §²⁷

Om särskilda *omständigheter föreligger* får riksdagsförvaltningen bevilja efterlevandeskydd till efterlevande make. Ett sådant beslut kan omprövas.

15 §

Efterlevandeskyddet gäller i högst fem år och betalas till utgången av den månad då rätten till skyddet upphör eller den berättigade avlider.

12 §

Inkomstgarantin minskas med vad ledamoten får i form av sjukersättning och aktivitetsersättning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring under den tid inkomstgarantin betalas.

13 §

Inkomstgarantin minskas också, på *det* sätt som framgår av 14 §, med följande *inkomster*:

1. inkomst som är pensionsgrundande enligt 2 kap. lagen (1998:674) om inkomstgrundad ålderspension,

2. sådan inkomst av anställning eller uppdrag utomlands som inte beskattas i Sverige,

3. delpension *enligt kollektivavtal*,

4. pension och livränta i andra fall än som avses i 12 §,

5. *andra kontanta förmåner på grund av anställning eller uppdrag än dem som avses i 1–4.*

14 §

Minskningen skall utgöra den procentandel som anges för varje särskilt fall i 10 § av den sammanlagda inkomst enligt 13 § som per år överstiger ett *prisbasbelopp* enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

15 §

Föreligger inte rätt till inkomstgaranti under *ett* helt kalenderår, skall endast inkomster som hänför sig till *den* tid då *rätt till inkomstgaranti föreligger* medräknas vid minskningen.

²⁷ Senaste lydelse av tidigare 13 kap. 14 § 2000:432.

Minskningen fördelas på det antal kalenderdagar garantin betalas.

Om den som har inkomstgaranti samtidigt även tar emot avgångsförmåner på grund av uppdrag som statsråd, arbetstagare med statlig chefsanställning eller kommunal förtroendemän, och avgångsförmåner skall minskas med hänsyn till andra inkomster, får minskningen enligt första stycket justeras om det behövs med hänsyn till de sammanlagda effekterna av de olika regelsystemen. Statens pensionsverk beslutar efter samråd med berörda pensionsgivare om sådan jämkning.

Jämknings av inkomstgarantin

16 §

Efterlevandeskyddet betalas för år med ett belopp motsvarande 0,5 basbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring för varje barn.

16 §

Riksdagens arvodesnämnd får besluta att rätt till inkomstgaranti inte föreligger eller att utbetalningen av inkomstgarantin skall minskas eller helt upphöra om en garantitagare

1. förvärvsarbetar i väsentlig omfattning åt någon annan och inte tar ut skälig ersättning för detta arbete, eller

2. dömts för brott som medfört att garantitagaren skiljts från uppdraget som riksdagsledamot eller dömts för brott av sådan allvarlig art att det framstår som sannolikt att garantitagaren skulle ha skiljts från uppdraget som riksdagsledamot om han eller hon hade varit kvar i riksdagen.

Rätt till efterlevandeskydd

17 §²⁸

Den som vill ha efterlevandeskydd skall ansöka om det hos riksdagsförvaltningen.

Efterlevandeskydd kan inte betalas för längre tid tillbaka än två år före ansökningsmånaden.

17 §

Ett efterlevandeskydd betalas till eget arvsberättigat barn som inte fyllt 20 år efter den som vid sin död var berättigad till inkomstgaranti enligt 5 § andra stycket 1 och 2.

²⁸ Senaste lydelse av tidigare 13 kap. 17 § 2003:13.

18 §²⁹

Den som vill att inkomstgaranti skall betalas ut skall ansöka om det hos *riksdagsförvaltningen*.

Inkomstgaranti kan inte betalas ut för längre tid tillbaka än sex månader före ansökningsmånaden.

18 §

Om *det finns* särskilda skäl får riksdagsförvaltningen bevilja efterlevandeskydd till efterlevande make. Ett sådant beslut kan omprövas.

Hur länge efterlevandeskydd betalas19 §³⁰

Ansökan om utbetalning av inkomstgaranti skall vara skriftlig. Den som ansökt om utbetalning skall även i övrigt enligt utfärdade föreskrifter eller när riksdagsförvaltningen begärt det skriftligen lämna sådana uppgifter som behövs för att bedöma sökandens rätt till utbetalning. Uppgifterna skall lämnas på heder och samvete.

Om den som ansökt om utbetalning inte lämnar de uppgifter som begärts får *riksdagsförvaltningen* hålla inne vidare utbetalningar.

Om den som har beviljats utbetalning av inkomstgaranti får väsentligt ändrade inkomstförhållanden och dessa kan antas påverka rätten till utbetalning skall han eller hon utan särskild begäran lämna uppgift om detta till *riksdagsförvaltningen*.

19 §

Efterlevandeskyddet gäller i högst fem år och betalas till utgången av den månad då rätten till skyddet upphör eller den berättigade avlider.

Efterlevandeskyddets storlek20 §³¹

Arbetsgivare och *annan* som har betalat ut ersättning eller förmån skall på begäran av *riksdagsförvaltningen* lämna de uppgifter för namngiven person om sådana förhållanden som är av betydelse för tillämpningen av denna lag.

20 §

Efterlevandeskyddet betalas *per* år med ett belopp för varje barn motsvarande 0,5 *prisbasbelopp* enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring.

²⁹ Senaste lydelse av tidigare 13 kap. 18 § 2003:13.

³⁰ Senaste lydelse av tidigare 13 kap. 19 § 2003:13.

³¹ Senaste lydelse av tidigare 13 kap. 20 § 2003:13.

Den som *underlåter att fullgöra* sin skyldighet enligt första stycket får föreläggas att fullgöra skyldigheten. Föreläggandet får förenas med vite.

Handläggning av ärenden

21 §³²

Om *det* har betalats ut ett för högt belopp *avseende inkomstgaranti* skall garantitagaren betala tillbaka *skillnaden*.

Ett belopp som skall betalas tillbaka skall, när det är lämpligt, minska kommande utbetalningar av inkomstgarantin. Om det finns särskilda skäl får återkravet efterges helt eller delvis.

22 §³³

Om *det* har betalats ut ett för högt belopp *avseende inkomstgaranti* och *skillnaden* inte har betalats tillbaka inom en månad efter det att krav på återbetalning framställts, skall garantitagaren betala ränta för *därpå följande* tid *intill* dess betalning sker. Räntan skall bestämmas efter den räntesats som anges i rättelagen (1975:635). Om det finns särskilda skäl får kravet på ränta efterges helt eller delvis.

Vad som sägs i första stycket skall också gälla om garantitagaren försummat att lämna uppgifter som *erfordras* för bestämmande av det belopp som skall betalas tillbaka. I ett sådant fall skall ränta tas ut från den dag då uppgifterna senast skulle ha lämnats in.

21 §

Den som vill ha efterlevandeskydd skall ansöka om det hos riksdagsförvaltningen.

Efterlevandeskydd kan inte betalas för längre tid tillbaka än två år före ansökningsmånaden.

22 §

Den som vill att inkomstgaranti skall betalas ut skall *skriftligen* ansöka om det hos *Statens pensionsverk enligt 2 a § 1 lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen*.

Inkomstgaranti kan inte betalas ut för längre tid tillbaka än sex månader före ansökningsmånaden.

23 §

Den som ansökt om utbetalning skall *skriftligen* lämna sådana uppgifter som *Statens pensionsverk be-*

³² Senaste lydelse av tidigare 13 kap. 21 § 2003:13.

³³ Senaste lydelse av tidigare 13 kap. 22 § 2003:13.

höver för att bedöma sökandens rätt till utbetalning. Uppgifterna skall lämnas på heder och samvete.

Om den som ansökt om utbetalning inte lämnar de uppgifter som begärts får *Statens pensionsverk* hålla inne vidare utbetalningar.

Om den som har beviljats utbetalning av inkomstgaranti får väsentligt ändrade inkomstförhållanden och dessa kan antas påverka rätten till utbetalning skall han eller hon utan särskild begäran lämna uppgift om detta till *Statens pensionsverk*.

24 §

Arbetsgivare och *andra* som har betalat ut ersättning eller förmån skall på begäran av *Statens pensionsverk* lämna de uppgifter för *en* namngiven person om sådana förhållanden som är av betydelse för tillämpningen av denna lag.

Den som *inte fullgör* sin skyldighet enligt första stycket får föreläggas att fullgöra skyldigheten. Föreläggandet får förenas med vite.

25 §

Om *inkomstgarantin* har betalats ut *med* ett för högt belopp skall garantitagaren betala tillbaka *mellanskillnaden*. Ett belopp som skall betalas tillbaka skall, när det är lämpligt, minska kommande utbetalningar av inkomstgarantin. Om det finns särskilda skäl får återkravet efterges helt eller delvis.

26 §

Om *inkomstgarantin* har betalats ut *med* ett för högt belopp och *mellanskillnaden* inte har betalats tillbaka inom en månad efter det att krav på återbetalning framställts, skall garantitagaren betala ränta för tid *därefter till* dess betalning sker. Röntan skall bestämmas efter den räntesats som anges i räntelagen

(1975:635). Om det finns särskilda skäl får kravet på ränta efterges helt eller delvis.

Bestämmelserna i första stycket skall också gälla om garantitagaren försummat att lämna uppgifter som *behövs* för bestämmande av det belopp som skall betalas tillbaka. I ett sådant fall skall ränta tas ut från den dag då uppgifterna senast skulle ha lämnats in.

Ansökan om inkomstgaranti efter jämningsbeslut

27 §

En garantitagare, vars rätt till inkomstgaranti har jämkats enligt 16 §, äger rätt att när nya förhållanden inträtt på nytt ansöka om inkomstgaranti. En sådan ansökan prövas av Riksdagens arvodesnämnd.

14 kap.

4 §³⁴

Med basbelopp i 2 kap. 9 §, 8 kap. 4 §, 9 kap. 5 §, 10 kap. 3 §, 12 kap. 5 § och 13 kap. 8 § avses det förhöjda prisbasbeloppet enligt 1 kap. 6 § lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Med basbelopp i 2 kap. 9 §, 8 kap. 4 §, 9 kap. 5 §, 10 kap. 3 § och 12 kap. 5 § avses det förhöjda prisbasbeloppet enligt 1 kap. 6 § lagen (1962:381) om allmän försäkring.

Om inte annat sägs i första stycket avses med basbelopp i denna lag prisbasbeloppet enligt 1 kap. 6 § lagen om allmän försäkring.

16 kap.

Överklagande

1 §

Ett beslut av riksdagsförvaltningen enligt 13 kap. denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Vid överklagande till kamrarrätten krävs prövningstillstånd.

Övriga beslut av riksdagsförvaltningen enligt denna lag överklagas hos Riksdagens överklagandenämnd.

³⁴ Senaste lydelse 1998:551.

2 §

Ett beslut av Riksdagens arvodesnämnd enligt 13 kap. 16 eller 27 § denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Vid överklagande till kammarrätten krävs prövningstillstånd.

3 §

Ett beslut av Statens pensionsverk enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Vid överklagande till kammarrätten krävs prövningstillstånd.

4 §

Ett beslut överklagas skriftligt. I överklagandet skall klaganden ange vilket beslut som överklagas och den ändring i beslutet som han eller hon begär.

Överklagandet ges in till den myndighet som har meddelat beslutet. Det skall ha kommit in dit inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet.

1. Bestämmelserna i 13 kap. 1–8 och 10–27 §§ samt 16 kap. denna lag träder i kraft den 1 juli 2006. Övriga bestämmelser träder i kraft den 2 oktober 2006 och tillämpas första gången för valperioden 2006–2010.

2. Bestämmelserna om jämkning av inkomstgaranti i 13 kap. 16 § skall endast tillämpas med avseende på garantibelopp som utfaller efter den 1 juli 2006.

2. Förslag till lag om ändring i riksdagsordningen

Härigenom föreskrivs att 9 kap. 5 § riksdagsordningen skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

Beslut av ett riksdagsorgan i ett förvaltningsärende som får överklagas enligt särskilda bestämmelser, prövas av *Regeringsrätten* i de fall som riksdagen bestämmer och i övriga fall av Riksdagens överklagandenämnd.

Beslut av ett riksdagsorgan i ett förvaltningsärende som får överklagas enligt särskilda bestämmelser, prövas av *allmän förvaltningsdomstol* i de fall som riksdagen bestämmer och i övriga fall av Riksdagens överklagandenämnd.

Överklagandenämnden består av ordförande, som skall vara eller ha varit ordinarie domare och inte vara ledamot av riksdagen, och fyra andra ledamöter, valda inom riksdagen. Ordföranden väljs särskilt. Val till överklagandenämnden avser riksdagens valperiod.

För ordföranden skall det finnas en ersättare. Bestämmelser om ordföranden skall tillämpas även på ersättaren.

Vid val med slutna sedlar av ordförande eller ersättare för ordföranden i överklagandenämnden tillämpas det förfarande som anges i 8 kap. 1 § andra stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

¹ Riksdagsordningen omtryckt 2003:594.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §¹

Ett beslut som avses i 4 § första stycket överklagas hos Regeringsrätten om talan förs av en enskild eller av en kommunal myndighet.

Ett beslut om inkomstgaranti eller efterlevandeskydd överklagas enligt bestämmelserna i 16 kap. lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter.

Övriga beslut överklagas i enlighet med 9 kap. 5 § riksdagsordningen hos Riksdagens överklagandenämnd.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

¹ Senaste lydelse 2003:185.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (1993:1426) med instruktion för Riksdagens arvodesnämnd

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1993:1426) med instruktion för Riksdagens arvodesnämnd skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Riksdagens arvodesnämnd skall i enlighet med 3 kap. 1 § lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter fastställa det belopp för månad som ledamotsarvode skall betalas med. Nämnden skall ange vilka överväganden som föranlett beslutet.

Riksdagens arvodesnämnd skall i 1. i enlighet med 3 kap. 1 § lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter fastställa det belopp för månad som ledamotsarvode skall betalas med, *samt*

2. i enlighet med 13 kap. 16 § samma lag besluta om jämkning av inkomstgaranti och 13 kap. 27 § samma lag besluta om utbetalning av inkomstgaranti på nytt.

Nämnden skall ange vilka överväganden som föranlett beslutet.

Nämnden är en myndighet under riksdagen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

¹ Senaste lydelse 1998:1720.

5 Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

Härigenom föreskrivs att 8 kap. 19 § skattebetalningslagen (1997:483) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

19 §¹

Från ersättning för ökade levnads-kostnader som lämnas vid sådan tjänsteresa som avses i 12 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229) skall skatteavdrag göras endast till den del ersättningen överstiger de schablonbelopp som anges i 12 kap. 10–15, 17 och 21 §§ inkomstskattelagen eller, när det gäller kostnad för logi, den faktiska utgiften.

Från ersättning för ökade levnads-kostnader som lämnas vid sådan tjänsteresa som avses i 12 kap. 6 § inkomstskattelagen (1999:1229) skall skatteavdrag göras endast till den del ersättningen överstiger de schablonbelopp som anges i 12 kap. 6 a, 10–15, 17 och 21 §§ inkomstskattelagen eller, när det gäller kostnad för logi, den faktiska utgiften.

Denna lag träder i kraft den 2 oktober 2006 och tillämpas första gången för valperioden 2006–2010.

¹ Senaste lydelse 1999:1300.

6 Förslag till lag om ändring i lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen

Härigenom föreskrivs att 14–16 §§ lagen (1999:1209) om stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 §¹

Stöd till kostnader för riksdagsledamöternas utrikes resor lämnas för deltagande i internationella konferenser utomlands och andra utrikes resor. Partigrupperna skall årligen till riksdagsförvaltningen lämna redovisning för hur det utbetalda resestödet har använts under föregående budgetår.

Stödet beräknas på grundval av ett belopp uppgående till 5 000 kronor per år.

Stöd till resekostnader för riksdagsledamöternas deltagande i samarbetet inom Europeiska unionen lämnas till partigrupperna med 2 500 kr per år för en ledamot som tillhör partigruppen.

Om ett parti inte återkommer till riksdagen efter ett val skall de medel som inte förbrukats betalas tillbaka till riksdagsförvaltningen.

15 §

Stödet lämnas

a) för en partigrupp som består av högst 20 ledamöter med ett belopp för varje mandat som har tillfallit partiet vid det senaste riksdagsvalet, samt

b) för övriga partigrupper med ett belopp för varje mandat för de första 20 mandat och ett halvt belopp för varje ytterligare mandat som har tillfallit partiet vid det senaste riksdagsvalet.

Stöd till kostnader för riksdagsledamöternas resor lämnas för deltagande i internationella konferenser utomlands och andra utrikesresor. Stödet lämnas till varje partigrupp med 5 000 kr per år för de första 20 mandat som har tillfallit partiet i det senaste valet till riksdagen och med 2 500 kr per år för varje ytterligare mandat som tillfallit partiet i valet.

16 §

En partigrupp får inte bevilja en ledamot större stöd till kostnader för en utrikesresa än vad en tjänsteman i riksdagen skulle ha erhållit för att i tjänsten delta i en motsvarande resa.

Partigrupperna skall varje år till riksdagsförvaltningen redovisa hur utbetalade resestöd har använts under det föregående budgetåret.

¹ Senaste lydelse 2000:436.

Denna lag träder i kraft den 2 oktober 2006 och tillämpas första gången för valperioden 2006–2010.

7 Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229) dels att 12 kap. 8 och 17 §§ skall ha följande lydelse, dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 12 kap. 6 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

12 kap.

6 a §

När en riksdagsledamot befinner sig på tjänsteresa i Stockholm som ett led i utövandet av sitt uppdrag gäller inte bestämmelserna i 14, 16 och 18–22 §§. I stället skall avdrag för ökade levnadskostnader göras enligt följande.

Om riksdagsledamoten fått ersättning för ökade utgifter för måltider och diverse småutgifter (stockholmstraktamente) för en tjänsteresa till Stockholm, skall avdrag göras med 50 procent av ett maximibelopp för varje hel och för varje halv dag som tagits i anspråk för resan. Detta gäller oavsett om den sammanlagda utgiftsökningen under samtliga tjänsteresor till Stockholm under beskattningsåret varit större än det sammanlagda avdraget beräknat enligt vad nu sagts och oavsett om arbetet varit förlagt till Stockholm under längre tid än tre månader i en följd.

Om riksdagsledamoten inte fått stockholmstraktamente skall avdrag inte göras för ökade levnadskostnader i Stockholm.

8 §

Tjänstestället är den plats där den skattskyldige utför huvuddelen av sitt arbete. Utförs detta under förflyttning eller på arbetsplatser som hela tiden växlar, anses i regel den plats där den skattskyldige hämtar och lämnar arbetsmaterial eller förbereder och avslutar sina arbetsuppgifter som tjänsteställe.

Om arbetet pågår en begränsad tid på varje plats enligt vad som gäller för vissa arbeten inom byggnads- och anläggningsbranschen och liknande branscher, anses bostaden som tjänsteställe.

För reservofficerare anses bostaden som tjänsteställe. *Detsamma gäller för nämndemän, jurymän och andra liknande uppdragstagare i allmän domstol, allmän förvaltningsdomstol, hyresnämnd, skattenämnd eller arrendenämnd.*

För *riksdagsledamöter*, reservofficerare samt nämndemän, jurymän och andra liknande uppdragstagare i allmän domstol, allmän förvaltningsdomstol, hyresnämnd, skattenämnd eller arrendenämnd anses bostaden som tjänsteställe.

Med bostad anses för riksdagsledamöter bostaden på hemorten.

17 §

Avdrag för ökade levnadskostnader enligt 6–16 §§ skall minskas med värdet av kostförmåner som den skattskyldige fått. Detta gäller dock inte sådana kostförmåner på allmänna transportmedel som enligt 11 kap. 2 § inte skall tas upp.

Avdrag för ökade levnadskostnader enligt 6 och 7–16 §§ skall minskas med värdet av kostförmåner som den skattskyldige fått. Detta gäller dock inte sådana kostförmåner på allmänna transportmedel som enligt 11 kap. 2 § inte skall tas upp.

Avdrag för ökade utgifter för måltider och småutgifter enligt 6 a § skall inte minskas med värdet av kostförmåner som den skattskyldige fått.

Denna lag träder i kraft den 2 oktober 2006 och tillämpas första gången för valperioden 2006–2010.

8 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:359) om arvoden till statsråden m.m.

Härmed föreskrivs i fråga om lagen (1991:359) om arvoden till statsråden m.m.¹

dels att 7 § skall upphöra att gälla,

dels att 2, 5, 6 och 8 §§ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §²

Om ett statsråd inte kan fullgöra sitt uppdrag på grund av sjukdom, skall avdrag göras på statsrådets arvode och sådan avlöningsförstärkning *och tillägg för logikostnad* som avses i 6 §.

Under de första fjorton dagarna av en sjukperiod görs avdrag enligt de bestämmelser som gäller för tjänstemännen i regeringskansliet. Avdraget per dag därefter är 15 procent för den femtonde till och med den nittionde dagen samt 25 procent för de därpå följande dagarna. Avdraget skall beräknas på grundval av arvodet, avlöningsförstärkningen och *tillägget* delat med antalet dagar i månaden.

Om ett statsråd inte kan fullgöra sitt uppdrag på grund av sjukdom, skall avdrag göras på statsrådets arvode och sådan avlöningsförstärkning som avses i 6 §.

Under de första fjorton dagarna av en sjukperiod görs avdrag enligt de bestämmelser som gäller för tjänstemännen i Regeringskansliet. Avdraget per dag därefter är 15 procent för den femtonde till och med den nittionde dagen samt 25 procent för de därpå följande dagarna. Avdraget skall beräknas på grundval av arvodet och avlöningsförstärkningen delat med antalet dagar i månaden.

5 §

Ett statsråd som gör en inrikes resa inom ramen för sitt uppdrag har rätt till *traktamente*, resekostnadsersättning, *förrättningstillägg för endags- och flerdygnsförrättning, lönetillägg för avrese- och hemresedagar*, bilersättning och biltillägg enligt de bestämmelser som gäller för tjänstemännen i regeringskansliet.

Ett statsråd som är ledamot av riksdagen har dessutom rätt till sådan ersättning vid resor mellan Stockholm och den valkrets som han representerar i riksdagen.

Ett statsråd som gör en inrikes resa inom ramen för sitt uppdrag har rätt till resekostnadsersättning, bilersättning och biltillägg enligt de bestämmelser som gäller för tjänstemännen i Regeringskansliet.

¹ Lagen omtryckt 1991:832.

² Senaste lydelse 1996:1087.

6 §³

Ett statsråd som har längre färdväg än 70 km från bostaden på hemorten till Regeringskansliet har, om förutsättningarna för avdrag i 12 kap. 18-20 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) är uppfyllda, rätt till avlöningsförstärkning *och tillägg för logikostnad* med de belopp som gäller för tjänstemän med tidsbegränsad anställning i regeringskansliet. För resor mellan Stockholm och hemorten betalas dessutom resekostnadsersättning.

Ett statsråd som har längre färdväg än 70 km från bostaden på hemorten till Regeringskansliet har, om förutsättningarna för avdrag i 12 kap. 18–20 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) är uppfyllda, rätt till avlöningsförstärkning med de belopp som gäller för tjänstemän med tidsbegränsad anställning i Regeringskansliet. *Ersättning för logikostnad betalas med samma belopp som gäller för riksdagsledamöter enligt 5 kap. 4 § lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter.* För resor mellan Stockholm och hemorten betalas dessutom resekostnadsersättning.

8 §

Ett statsråd som gör en utrikes resa inom ramen för sitt uppdrag har rätt till resekostnadsersättning *och traktamente* enligt de bestämmelser som gäller för statstjänstemän vid utrikes resor.

Ett statsråd som gör en utrikes resa inom ramen för sitt uppdrag har rätt till resekostnadsersättning enligt de bestämmelser som gäller för statstjänstemän vid utrikes resor.

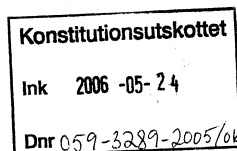
Denna lag träder i kraft den 2 oktober 2006.

³ Senaste lydelse 1999:1270.

BILAGA 3

Lagrådets yttrande

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2006-05-22

Närvarande: f.d. justitierådet Lars K Beckman, justitierådet Leif Thorsson och regeringsrådet Lars Wennerström.

Vissa ersättningar till statsråd

Riksdagens konstitutionsutskott har den 18 maj 2006 beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (1991:359) om arvoden till statsråden m.m.

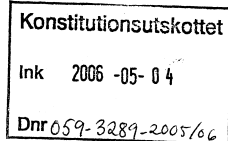
Riksdagens skatteutskott har samma dag beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av föredraganden i konstitutionsutskottet Åse Matz och föredraganden i skatteutskottet Peder Brynolf.

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Ur protokollet rätt utdraget
betygar:

A handwritten signature in black ink, appearing to be "A. Beckman".

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2006-05-02

Närvarande: f.d. justitierådet Lars K Beckman, justitierådet Leif Thorsson och regeringsrådet Lars Wennerström.

Ändringar av ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter

Riksdagens konstitutionsutskott har den 6 april 2006 besluta inhämta Lagrådets yttrande över i 2005/06:RS4 framlagda förslag till

1. lag om ändring i lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter,
3. lag om ändring i lagen (1989:186) om överklagande av administrativa beslut av riksdagsförvaltningen och riksdagens myndigheter,
4. lag om ändring i lagen (1993:1426) med instruktion för Riksdagens arvodesnämnd,
5. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),
7. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av föredraganden i konstitutionsutskottet Åse Matz, hovrättsassessorn Helén Törnqvist och kammarrättsassessorn Ann Cathrine Bergman.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om ändring i lagen om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter

Ingressen

Enligt Lagrådets mening kan lagens ingress ges en enklare och i vissa hänseenden mer korrekt lydelse om den förslagsvis utformas på följande sätt:

”Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter

dels att 2 kap. 2 §, 5, 6 och 13 kap. samt 14 kap. 3 § skall upphöra att gälla,

dels att 3 kap. 3 och 4 §§, 4 kap. 2 och 3 §§ samt 14 kap. 4 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas tre nya paragrafer, 1 kap. 2 a §, 3 kap. 5 § och 4 kap. 3 a §, samt fyra nya kapitel, 5, 6, 13 och 16 kap., av följande lydelse.”

13 kap. 2 §

I 13 kap. behandlas frågor rörande rätten till inkomstgaranti och efterlevandeskydd. De formella förutsättningarna för att en rätt till inkomstgaranti skall uppkomma framgår av 13 kap. 2 §.

I samband med att en riksdagsledamot avgår ankommer det på riksdagsförvaltningen att fatta beslut om rätten till inkomstgaranti, medan Statens pensionsverk sedan efter ansökan hos verket om utbetalning sköter handläggningen av inkomstgarantin.

Sistnämnda förhållande föreslås numera uttryckligen bli reglerat i

13 kap. 23 § medan det förhållandet att riksdagsförvaltningen först har att fatta det grundläggande beslutet om rätten till inkomstgaranti, enligt vad som uppgivits vid lagrådsföredragningen, endast framgår av tillämpningsföreskrifter till nu aktuell lag och lagen (2000:419) med instruktion för riksdagsförvaltningen. Enligt Lagrådets mening bör det även i lagen om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter uttryckligen, lämpligen i anslutning till 13 kap. 2 §, anges att det är riksdagsförvaltningen som fattar beslut om rätten till inkomstgaranti. Detta beslut blir då också överklagbart i enlighet med bestämmelserna i 16 kap. 1 §.

13 kap. 16 §

Enligt vad som föreskrivs i paragrafen skall rätten till inkomstgaranti efter beslut av Riksdagens arvodesnämnd i vissa fall kunna jämkas. I bestämmelsen, som endast reglerar möjligheten till jämkning av rätten till inkomstgaranti men inte rätten till efterlevandeskydd, stadgas bl.a. att jämkning kan ske om garantitagaren döms för brott som kan anses göra honom eller henne uppenbarligen olämplig för ett uppdrag som riksdagsledamot.

Då några vandelskrav inte uppställs i fråga om valbarhet till riksdagen avses bestämmelsen närmast ta sikte på den situationen att en riksdagsledamot begår ett så allvarligt brott att han eller hon av domstol fräntas sitt uppdrag (jfr 4 kap. 7 § tredje stycket regeringsformen och 20 kap. 4 § brottsbalken).

Bestämmelsen avses även omfatta den situationen att en riksdagsledamot döms för ett så allvarligt brott att det skulle ha medfört att ledamoten skiljts från sitt uppdrag om han eller hon inte valt att själv avgå och det fallet att en f.d. riksdagsledamot efter att ha lämnat riksdagen döms för ett brott som är av den art att garantitaga-

ren skulle ha skiljts från uppdraget som riksdagsledamot om han eller hon varit kvar i riksdagen.

Enligt Lagrådets mening bör det av lagtexten klart framgå att bestämmelsen tar sikte på samtliga ovan nämnda tre fall, varvid i de två sist nämnda fallen den hypotetiska frågan om skiljande från uppdraget som riksdagsledamot får grundas på en sannolikhetsbedömning. Lagrådet föreslår därför att lagtexten i denna del utformas enligt följande:

2. dömts för brott som medfört att garantitagaren skiljts från uppdraget som riksdagsledamot eller dömts för brott av sådan allvarlig art att det framstår som sannolikt att garantitagaren skulle ha skiljts från uppdraget som riksdagsledamot om han eller hon hade varit kvar i riksdagen.

Ikraftträdande

Lagändringarna avseende inkomstgaranti och efterlevandeskydd i 13 kap. föreslås träda i kraft den 1 juli 2006 med undantag för 9 § som föreskriver att underlaget för garantin skall reduceras från och med det sjätte garantiåret. Avsikten är att ändringarna skall träda i kraft så snart som möjligt, så att de med undantag för reduktionsregeln skall gälla för de ledamöter som lämnar riksdagen vid innevarande mandatperiods slut, om en inkomstgaranti blir aktuell för dem. Några övergångsbestämmelser vid sidan av tidpunkten för ikraftträdandet har inte ansetts erforderliga.

Därmed blir bestämmelsen om jämkning av inkomstgaranti enligt 13 kap. 16 § omedelbart tillämplig vid lagens ikraftträdande. Enligt vad som föreskrivs i paragrafen kan jämkning ske när någon förvärsarbetar åt annan utan att uppbära skälig ersättning för detta arbete eller döms för allvarligare brott. Att en jämkningsklausul tillämpas även på en rättshandling som har företagits före klausulens ikraftträdande

har godtagits t.ex. vid införandet av generalklausulen i 36 § avtalslagen (prop. 1975/76:81 s. 149) men på förslag av Lagrådet gäller därvid att klausulen inte får tillämpas i ett mål som var anhängigt vid ikraftträdandet (a. prop. s. 170 och 174). Detta bör gälla även den nu föreslagna jämkningsklausulen i fråga om ett beslut om rätt till inkomstgaranti som fattats före ikraftträdandet, dock så att någon retroaktiv jämkning av inkomstgarantin ej bör ske på grundval av att garantitagaren före ikraftträdandet anses ha uppburit ersättning som inte bedöms som skäligen. Bestämmelsen i 16 § är emellertid, som nyss framhållits, avsedd att tillämpas i två olika situationer. Punkten 2 tar sikte på fallet att garantitagaren döms för brott. Frågan är alltså om ett slags rättsverkan av brott. Av allmänna principer, som har kommit till uttryck i 5 § promulgationslagarna till såväl 1864 års strafflag som brottsbalken samt i 2 kap. 10 § regeringsformen, följer att bestämmelsen kan tillämpas endast i anledning av brott som begåtts efter det att den trätt i kraft. Några särskilda övergångsbestämmelser erfordras därför i och för sig inte i denna del.

Som nämnts ovan skall enligt lagförslaget 13 kap. i lagen, med undantag för dess 9 §, träda i kraft den 1 juli 2006 och i övrigt med början från den valperiod som inleds den 2 oktober 2006. Med hänsyn till den koppling som föreligger mellan bestämmelserna i 13 kap. och möjligheten att enligt 16 kap. överklaga beslut som fattats med stöd av förstnämnda kapitel förordar Lagrådet att även 16 kap. får träda i kraft den 1 juli 2006.

Mot bakgrund av det anförda föreslår Lagrådet att ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna får följande lydelse:

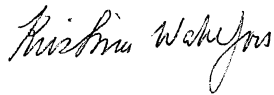
1. Bestämmelserna i 13 kap. 1–8 och 10–27 §§ samt 16 kap. denna lag träder i kraft den 1 juli 2006. Övriga bestämmelser träder i kraft den 2 oktober 2006 och tillämpas första gången för valperioden 2006–2010.
2. Bestämmelserna om jämkning av inkomstgaranti i 13 kap.

16 § skall endast tillämpas med avseende på garantibelopp som utfaller efter den 1 juli 2006.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.

Ur protokollet rätt utdraget
betygar:

BILAGA 4

Promemoria

2006-05-05SB2004/4761

Förvaltningsavdelningen

Finansdepartementet

Ersättningar och förmåner till statsråd

Efter förslag från riksdagsstyrelsen bereds i konstitutionsutskottet vissa förändringar i de ekonomiska villkoren för riksdagens ledamöter. Syftet med riksdagsstyrelsens förslag är att effektivisera och förenkla ersättningssystemen och att skapa ett system som är bättre anpassat till ledamöternas nuvarande förhållanden. I denna promemoria redovisas vissa förslag som av liknande skäl bör övervägas vad gäller villkoren för regeringens ledamöter. Åtgärderna tar sin utgångspunkt i de förslag som lämnats i promemorian Ersättningar och förmåner till statsråd m.m. (Ds 2004:27).

Förslagen i föreliggande promemoria innebär sammanfattningsvis följande anpassningar i regelverken:

1. Koppla ersättningen för hyreskostnader i Stockholm till statsråd bosatta på annan ort till motsvarande ersättning för riksdagsledamöter.
2. Skapa tydligare rättslig grund för nuvarande praxis avseende avdrag för ökade levnadskostnader för statsråd med bostad på annan ort.
3. Slopa statsrådets rätt till traktamente enligt arvodeslagen vid tjänstesor för statsråden.
4. Regeringskansliets riktlinjer för användningen av bilarna klargörs samtidigt som statsrådets användning av statsrådsbilarna undantas från beskattning.

1. Logiersättning m.m. till statsråd

Förslag: Statsrådets rätt till avlöningsförstärkning, logiersättning, resekostnadsersättning när statsrådet har längre färdväg än 70 km från bostaden på hemorten till Regeringskansliet bör klargöras. Det föreslås ske genom att det i 12 kap. 18 § inkomstskattelagen (1999:1229) uttryckligen anges att uppdraget som statsråd skall behandlas som ett tillfälligt arbete. Statsråd som i övrigt uppfyller förutsättningarna för logiersättning skall erhålla samma ersättning som riksdagsledamöter.

Promemorians förslag: Statsrådets skatterättsliga tjänsteställe skall anses vara bostaden på hemorten, vilket innebär att statsråden anses vara på tjänsteresa vid arbete i Regeringskansliet och ha rätt att dra av för ökade levnadskostnader, om avståndet mellan bostaden och Regeringskansliet är längre än 50 kilometer.

Remissinstanserna: Skatteverket tillstyrker att statsrådets tjänsteställe skall vara bostaden på hemorten. Skatteverket påpekar dock att det bör klargöras vad som skall avses med bostad på hemorten. Mot bakgrund av RÅ 2002 ref. 35 bör enligt Skatteverket vidare belysas hur de hemresor statsråden vidtar under en pågående förrättning med övernattnings skall betraktas. *Kammarrätten i Stockholm* har pekat på olikheter i regelsystemen när det gäller riksdagens ledamöter och de föreslagna reglerna för statsråden. *Länsrätten i Stockholms län* anför att promemorian innefattar överväganden som kan uppfattas som kontroversiella men har inget att erinra mot lagförslagen.

Övriga remissinstanser har inte haft någonting att erinra mot förslaget eller har avstått från att yttra sig över det.

Skälen för förslaget: Ett statsråd som har längre färdväg än 70 km från bostaden på hemorten till Regeringskansliet har, om förutsättningarna för avdrag i 12 kap. 18–20 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) är uppfyllda, rätt till avdragsförstärkning och tillägg för logikostnad med de belopp som gäller för tjänstemän med tidsbegränsad anställning i Regeringskansliet. För resor mellan Stockholm och hemorten betalas dessutom resekostnadsersättning. Detta följer av 6 § lagen (1991:359) om arvoden till statsråden m.m.

En ordning med bostaden som tjänsteställe, vilket föreslås i promemorian, innebär att statsråden är på tjänsteresa när de i tjänsten vistas utanför bostaden. Det medför att arbetsresor skatterättsligt får karaktären av tjänsteresor. Vidare blir reglerna om avdrag för ökade levnadskostnader under tjänsteresa under vissa förutsättningar tillämpliga vid tjänsteresa till Stockholm. När en förrättning pågått under längre tid än tre månader kommer, beroende på omständigheterna, rätten till avdrag att bedömas enligt reglerna om tillfälligt arbete på annan ort.

Statsråden fullgör normalt sitt uppdrag i Stockholm. Det är inte lämpligt att anse ett statsråd vara på tjänsteresa när uppdraget utförs inom Regeringskansliets lokaler. Däremot finns det anledning att förtydliga regleringen när det gäller statsrådets rätt till bl.a. logiersättning när de bor på annan ort än Stockholm. Det bör därför klargöras att uppdraget som statsråd skall behandlas som ett sådant arbete som kan berättiga till avdrag för ökade levnadskostnader vid tillfälligt arbete enligt bestämmelserna i 12 kap. 18 § inkomstskattelagen.

Det föreligger särskilda förutsättningar för uppdrag som statsråd respektive riksdagsledamot. Det saknas anledning att ha olika ersättningsnivåer för logiersättning för nämnda kategorier. 6 § lagen (1991:359) om arvoden till statsråden m.m., såvitt avser logiersättning, bör därför kopplas till de

nivåer som följer av reglerna i 5 kap. 4 § lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter. Följden blir att om villkoren ändras för riksdagsledamöter ändras med automatik de vid varje tillfälle utgående ersättningarna även för statsråd.

2. Rätten till traktamentsersättningar slopas

Förslag: Statsrådets rätt till traktamente, förrättningstillägg och lönetillägg enligt lagen (1991:359) om arvoden till statsråden m.m. slopas. Regeringskansliet kommer i stället att svara direkt för statsrådets kostnader vid tjänsteresor.

Promemorians förslag: Överensstämmer i huvudsak med detta förslag.

Remissinstanserna: Av remissinstanserna har endast Statsrådsarvodessnämnden yttrat sig särskilt över förslaget till slopade ersättningar. Ingen av remissinstanserna har heller haft någonting att erinra mot förslagen.

Skälen för förslaget: Statsråd som gör en inrikes resa inom ramen för sitt uppdrag har enligt lagen (1991:359) om arvoden till statsråden m.m. rätt till traktamente, resekostnadsersättning, förrättningstillägg för endags- och flerdygnsförrättning, lönetillägg för avrese- och hemresedagar, bilersättning och biltillägg enligt de bestämmelser som gäller för tjänstemännen i Regeringskansliet.

Administrationen kring dessa ersättningar är betydande och det finns flera olika regelsystem för var och en av de olika ersättningarna. I de allra flesta fall reduceras ersättningarna genom t.ex. kostförmåner och det är förhållandevis små ersättningsbelopp som betalas ut. Det finns därför anledning att slopa statsrådets rätt till traktamente, förrättningstillägg och lönetillägg vid tjänsteresor. Rätten till bilersättning och biltillägg bör dock finnas kvar. Regeringskansliet skall alltså ersätta rena utlägg.

Förslagen medför ändringar i lagen (1991:359) om arvoden till statsråden m.m.

3. Ingen skatteeffekt när statsråd reser med statsrådsbil

Förslag: I Regeringskansliets interna riktlinjer bör det närmare anges under vilka förutsättningar statsrådsbilarna får användas. Ett statsråds fria resor med statsrådsbil skall inte tas upp till beskattning.

Promemorians förslag: Överensstämmer med detta förslag.

Remissinstanserna: Skatteverket tillstyrker förslaget. Säkerhetspolisen vid Rikspolisstyrelsen (SÄPO) välkomnar förslaget och anför att vid sidan av de hotbilda-bedomningar som kontinuerligt görs inom personskyddet lämnar SÄPO allmänna råd om säkerhetshöjande åtgärder för enskilda statsråd. Det ligger enligt SÄPO i sakens natur att det är säkrare att färdas med statsrådsbil än att t.ex. åka kollektivt. Även i de fall någon känd konkret hotbild mot ett statsråd inte föreligger är det viktigt att en hög

personlig säkerhet upprätthålls. Detta leder fram till att statsråden, från det perspektiv SÄPO har att beakta, alltid bör ha möjlighet att åka statsrådsbil, oavsett om det är tjänsteresa eller helt privat. Den föreslagna lösningen torde enligt SÄPO bidra till att fler statsråd väljer ett säkrare färd sätt än i dag. Övriga remissinstanser har inget att erinra mot förslaget eller har avstått från att yttra sig över det.

Skälen för förslaget: Det krävs ett väl fungerande personskydd för att minska regeringens och därmed samhällets sårbarhet för våld och hot om våld. De enskilda statsrådets säkerhet är central i flera dimensioner. Genom att upprätthålla en hög personlig säkerhet för landets högsta företrädare stärks skyddet för demokratin och värnas det demokratiska statskicket. Höga krav ställs således på att statsrådet kan omgärdas med erforderliga säkerhetsåtgärder.

Framför allt mordet på Anna Lindh har rest krav på en allmänt förstärkt personlig säkerhet för samtliga statsråd utan en individuell hotbildsbedömning för det enskilda statsrådet. Statsrådets speciella ställning och behovet av en förstärkt säkerhetsapparat för att skydda dem och höja den personliga säkerheten runt statsråden som nu aktualiseras har härigenom medfört ett nytt läge i dessa avseenden. Detta innebär att den skattemässiga bedömningen av statsrådets förmån av resor med statsrådsbil måste omvärderas på så sätt att privata resor med sådan bil undantas från förmånsbeskattning. För förutsebarheten i beskattningen vore det önskvärt om det framgick direkt av den föreslagna undantagsbestämmelsen i inkomstskattelagen vilka resor som kan anses vara av den karaktären att förmånsbeskattning inte skall komma i fråga. Mot en sådan ordning talar det faktum att frågor om hotbilder såväl generellt som i det enskilda fallet är mycket komplexa.

Det är av säkerhetsskäl motiverat att ett statsråd reser med statsrådsbil för andra resor än tjänsteresor när det enligt Regeringskansliets säkerhetschef, ett departements säkerhetschef eller Säkerhetspolisens bedömning anses föreligga en hotbild mot statsrådet. Säkerhetsaspekten kan här ses som en effekt av statsrådsuppdraget som får omedelbara återverkningar på den privata sfären för personen i fråga. I ett sådant läge är det uteslutet att låta ett statsråd resa kollektivt eller på något annat sätt. Här måste Regeringskansliet kunna diktera villkoren även för privata resor. Det är rimligt att statsrådet då inte heller förmånsbeskattas. Den närmare regleringen av de faktiska situationer då privata resor med statsrådsbil skall få ske kommer att införas i Regeringskansliets interna riktlinjer.

Mot bakgrund av det ovan anförda bör 11 kap. inkomstskattelagen kompletteras med en bestämmelse om att statsrådets fria resor med statsrådsbil inte skall tas upp till beskattning. Bestämmelsen bör kompletteras med interna bestämmelser inom Regeringskansliet, som ger anvisningar om hur det faktiska utnyttjandet av statsrådsbilarna och rutinerna kring det skall hanteras i den praktiska tillämpningen.

4. Lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (1991:359) om arvoden till statsråden m.m.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1991:359) om arvoden till statsråden m.m.

*dels att 7 § skall upphöra att gälla,
dels att 5, 6 och 8 §§ skall ha följande lydelse,*

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

Ett statsråd som gör en inrikes resa inom ramen för sitt uppdrag har rätt till *traktamente*, resekostnadsersättning, *förrättningstillägg för endags- och flerdrygnsförrättning, lönetillägg för avrese- och hemresedagar*, bilersättning och biltillägg enligt de bestämmelser som gäller för tjänstemännen i regeringskansliet.

Ett statsråd som gör en inrikes resa inom ramen för sitt uppdrag har rätt till resekostnadsersättning, bilersättning och biltillägg enligt de bestämmelser som gäller för tjänstemännen i Regeringskansliet.

Ett statsråd som är ledamot av riksdagen har dessutom rätt till sådan ersättning vid resor mellan Stockholm och den valkrets som han representerar i riksdagen.

6 §²

Ett statsråd som har längre färdväg än 70 km från bostaden på hemorten till Regeringskansliet har, om förutsättningarna för avdrag i 12 kap. 18–20 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) är uppfyllda, rätt till avlöningsförstärkning *och tillägg för logikostnad* med de belopp som gäller för tjänstemän med tidsbegränsad anställning i regeringskansliet. För resor mellan Stockholm och hemorten betalas dessutom resekostnadsersättning.

Ett statsråd som har längre färdväg än 70 km från bostaden på hemorten till Regeringskansliet har, om förutsättningarna för avdrag i 12 kap. 18–20 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) är uppfyllda, rätt till avlöningsförstärkning med de belopp som gäller för tjänstemän med tidsbegränsad anställning i Regeringskansliet. *Ersättning för logikostnad betalas med samma belopp som gäller för riksdagsledamöter enligt 5 kap. 4 § lagen (1994:1065) om ekonomiska villkor för riksdagens ledamöter.* För resor mellan Stockholm och hemorten betalas dessutom resekostnadsersättning.

¹ Senaste lydelse 1991:832.

² Senaste lydelse 1999:1270.

8 §³

Ett statsråd som gör en utrikes resa inom ramen för sitt uppdrag har rätt till resekostnadsersättning *och traktamente* enligt de bestämmelser som gäller för statstjänstemän vid utrikes resor.

Ett statsråd som gör en utrikes resa inom ramen för sitt uppdrag har rätt till resekostnadsersättning enligt de bestämmelser som gäller för statstjänstemän vid utrikes resor.

Förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs i fråga om inkomstskattelagen (1999:1229) dels att 12 kap. 18 § skall ha följande lydelse, dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 11 kap. 10 a §, och närmast före 11 kap. 10 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

11 kap.

10 a §

Ett statsråds förmån av resa med statsrådsbil skall inte tas upp.

12 kap.

18 §

Ökade levnadskostnader på grund av att den skattskyldige har sitt arbete på en annan ort än den där han har sin bostad skall dras av bara om

1. arbetet avser en kortare tid,
2. arbetet inte är kortvarigt men ändå är tidsbegränsat till sin natur eller sådant att det kräver en fast anknytning till bostadsorten,
3. arbetet skall bedrivas på flera olika platser, eller
4. det av någon annan anledning inte skäligen kan ifrågasättas att den skattskyldige bör flytta till arbetsorten.

Ökade levnadskostnader på grund av att den skattskyldige har sitt arbete på en annan ort än den där han har sin bostad skall dras av bara om

1. arbetet avser en kortare tid,
2. arbetet inte är kortvarigt men ändå är tidsbegränsat till sin natur eller sådant att det kräver en fast anknytning till bostadsorten,
3. arbetet skall bedrivas på flera olika platser, eller
4. det av någon annan anledning inte skäligen kan ifrågasättas att den skattskyldige bör flytta till arbetsorten.

Uppdrag som statsråd skall behandlas som ett sådant arbete som avses i 2.

³ Senaste lydelse 1991:832.